

Betartott a márciusi tél a virágárosoknak

Virágot a szebbik nemnek

Fotó: Nagy Tibor

Bár hivatalosan ma köszöntik a szebbik nem képviselőit, az utcákon már tegnap lépten-nyomon színpompás csokrokat és cserepes virágokat szorongató úriemberek „jelezték”, hogy közeledik a nők napja. A virágkereskedők számára ez az ünnep az év legforgalmasabb időszak, hiszen minden családban akad nő, akinek kedveskednek egy szál tavaszi virággal vagy éppen egy kompozíciónak is beillő virágcsokorral.

Menyhárt Borbála

Az ajándéknak szánt virág az ajándékozó és ajándékozott közötti kapcsolat függvénye: míg a férfiak a kolléganőknek inkább egy szál vagy egy szerényebb cserepes virággal kedveskednek, addig a közelebbi családtagok, édesanyjuk, párjuk számára gazdagabb csokrokat választanak.

Egy átlagos naphoz viszonyítva a nőnap környékén megszokszorozódik a virágüzletbe betérő vásárlók száma – mutatott rá Kiss Gabriella, az egyik marosvásárhelyi virágbolt tulajdonosa. A nőnap az év legjobb időszaka a virágkereskedők számára, hiszen minden családban van akit

meglepni egy szál tavaszi virággal, vagy éppen egy mesés kompozícióval. A kereslet rendkívül változatos, de legtöbbször a tavaszi virágokból álló csokrokat választják, ugyanis ilyenkor az emberek valósággal ki vannak éhezve a tavaszra. Népszerű a frézia, a tulipán, a jácint, a kikerics, akár kosaras kombinációkban is. Az egzotikusnak számító és természetesen drágább virágokból álló, átlagban 80-100 lejes csokrok iránt is nagy a kereslet, sokan választják ezeket, mivel jól mutat a virágkölteményben például a strelícia, aminek 15-20 lej szálja.

(Folytatás a 2. oldalon)

Végéhez közeledik az aláírásgyűjtés

Az aláírások háromnegyede megvan, de pontos összesítést a jövő héten fogunk végezni. Köztudott, hogy Európában több száz helyről gyűjtik az aláírásokat, mindenkit el kell érni, hogy az adatokat szolgáltatassák be.

4.

Úttörő nők az orvoslásban és a gyógyszerészetben

Bár fejedelmek és főurak asszonyai és falusi füvesasszonyok révén a nők évszázadokon át részt vállaltak a beteg gyógyításában, orvosi, gyógyszerészi, pedagógusi szakképzetükre csupán 1895-től nyílt lehetőség.

6.

A kutyannevelés kihívásai

A kutyák kiképzésére szakosodott oktató saját német juhász kutyáival gyakorolja a kutyasportot, országos és nemzetközi munkakutyaversenyeken is szép eredményeket értek el, de az időközönként megszervezett kutyaodájában is sikeresen alkalmazza sajátos nevelési módszereit.

7.

Kisorsolták a vízilabda-Eb csoportbeosztásait

A magyar férfívízilabda-válogatott az olimpiai bronzérmes olaszokkal, a román az Eb-győztes szerbekkel, míg a magyar női csapat többek között a házigazda Spanyolországgal került egy csoportba a júliusi Európa-bajnokságon.

9.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282
- ▲ A Danubius Hotelben. Tel. 0742-100-323

Aktuális

Vadászni csak nyíltan

Benedek István

Első házként fogadta el a szenátus szerdán azt a tervezetet, ami szerint ezentúl csak a közlekedésrendészet megkülönböztető jelzéseit viselő rendőrautókból lehetne sebességet mérni az utakon. Kis lépés volna a jó irányba, ha ezt döntő fórumként a képviselőház is elfogadná, de félok, hogy nem fogják újabbak követni.

A jó az, hogy a tervezet készítői felismerték, hogy a közlekedési szabálykönyv a jelenlegi formájában inkább a bírságok behajtását célozza, mintsem a balesetek megelőzését és a felelős járművezetői magatartás kialakítását. Ez így igaz, csak hogy vélhetően mindössze annyit áll a háttérben, hogy némely hónapja/anya, netán rokonságuk került a rejtett radarok célkeresztjébe, s az ilyen meglepetéseket szeretnék a jövőben elkerülni.

Ha tényleg komolyan vennék azt a bizonyos indoklást, akkor nemcsak az árok menti bokrokból leselkedő radarokat kéne látható mezőbe terelni, hanem alaposan növelni kellene az életveszélyes szabálysértések büntetési terheit, és szigorítani a jogosítványszerzés feltételeit is. Valamint oda hatni, hogy a közlekedésrendészek ne csak a bírságolási összekeretet hajtsák be a költségvetés és a maguk prémiumai javára, hanem szó szerint járőrözve szűrjék ki a forgalomból a maguk és mások életével játszadozó egyedeiket, akikből az önjelölt gyorsasági versenyzők most kicsit fellelegezhetnek a rendőrök életét nehezítő szigorítás láttán. A közlekedésben, akár az élet megannyi területén, az

(Folytatás a 3. oldalon)

CCCCCCCCCCCC

MÁRCIUS

8., csütörtök

A Nap kel

6 óra 49 perckor,

lenyugszik

18 óra 17 perckor.

Az év 67. napja,

háttravan 298 nap.

Isten éltesse!

Ma ZOLTÁN, holnap FRANCISKA, FANNI napja.

FRANCISKA: a latin Francis-

cus, azaz Ferenc női alakja, je-

lentése: francia.

FANNI: a német Stefánia önál-

lósult becézése, eredeti jelen-

tése: virágkoszorú.

IDŐJÁRÁS

Változó égbolt

Hőmérséklet:

max. 11°C

min. 2°C

VALUTAÁRFOLYAM

BNR – 2018. március 7.

1 EUR	4,6597
1 USD	3,7463
100 HUF	1,4908
1 g ARANY	160,5581

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő

hónapra a Népújság szerkesztőségében:

Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám,

2. emelet, 57-es iroda. Borbély Ernő, naponta 8-14 óra

között, szombat – vasárnap zárva.

Tel. 0742-828-647

Megyei hírek

Az 1848–49-es eseményekre emlékeznek

Az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács Maros megyei szervezete az 1848–49-es forradalom és szabadságharc évfordulója tiszteletére ünnepi megemlékezést szervez március 15-én, csütörtökön 14 órai kezdettel Marosvásárhelyen a Petőfi-szobornál. Az ünnepi műsor fellépői: a Bolyai Farkas Elméleti Líceum, a Dr. Bernády György Általános Iskola, a Református Kollégium és a Művészeti Líceum diákjai.

Mától iratkozhatnak

Ma megkezdődött az ősztől iskolát kezdő gyermekek beíratása a választott tanintézetekbe. A szülők március 26-áig tölthetik ki a beíratkozási űrlapokat, a felvételt nyert gyermekek jegyzékét 30-án teszik közzé az iskolákban. A beíratkozás második szakasza áprilisban zajlik. Az első szakaszból kimaradt gyermekek szülei április 12–18. között tölthetik ki a beíratkozási űrlapokat, a végső névsort április 23-án függesztik ki.

Iskolatáska a nélkülözőknek

A tanügyminisztérium február végén indította el a Tanszerek óvodásoknak és iskolásoknak – esélyegyenlőség az oktatásban elnevezésű országos projekt közbeszerzési eljárását, amelynek keretében 7382 nehéz anyagi helyzetben levő Maros megyei gyermek kap ingyen iskolatáskát és tanszereket. A projekt a 2014–2020-as időszakra vonatkozó Hátrányos helyzetűek támogatásáért operatív program keretében valósul meg. Az ajánlatokat április 5-én 16 óráig várják, a kiértékelésre április 11-éig sor kerül. Ezt követően legtöbb négy hónap múlva kapják meg a felszerelt táskákat a diákok.

Fekete Pál és Czirjék Lajos munkái Budapesten

Budapest, a Párbeszéd Háza dísztermében nyílik meg március 9-én 18 órakor Fekete Pál és Czirjék Lajos közös kiállítása. Fekete Pál agyagszobrokat, Czirjék Lajos olajfestményeket állít ki a magyar fővárosban. A rendezvény házigazdája Sajgó Szabolcs sj jezsuita szerzetes. A kiállítás április 19-ig látogatható.

Tavaszi tűzike – a hónap kiállítottja

Folytatódik a Maros Megyei Múzeum természettudományi részlege által tavaly áprilisban elindított A hónap kiállítottja című projekt, amelynek célja felhívni a figyelmet a múzeum gyűjteményére, olyan darabokra is, amelyek nem képezik állandó kiállítások anyagát. A márciusi kiállított a hóolvadás után nyíló tavaszi tűzike. A múzeum szakemberei által gyűjtött és preparált növények 1997 óta képezik az intézmény tulajdonát.

A Kamaszok előadása

A Tamacisza Kulturális Egyesület égisze alatt működő Kamaszok ifjúsági szintársulat március 9-én, pénteken 18 órai kezdettel a marosvásárhelyi vár Kádárok bástyájában Pötty és a többiek! című előadását mutatja be.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Virágot a szebbik nemnek

(Folytatás az 1. oldalról)

De természetesen a felső határ itt is a csillagos ég, talált már gazdára 250 lejes csokor is. Igen népszerűek idén a dobozokban kínált kompozíciók – árulja el Kiss Gabriella, aki szerint legtöbbször inkább a virágüzletekbe térnek be nőnap virágért, ugyanis itt rengeteg a kiegészítő, az ízléses dekoráció, amivel különlegessé lehet tenni egy szerényebb csokrot is.

Cserepesért a főtérre

Aki tavaszi cserepes virágot ajándékozna a szebbik nem képviselőinek, annak érdemes ellátogatni a virágóra környéki vásárra. Közel félszáz termelő kínálja portékáját, és főleg cserepes virágokból igen bőséges a

választék. Mérettől függően 5-8 lejért kínálnak egy szál cserepes tulipánt, 6 lejért primulát, de ciklámen is akad 10-15 lejes áron. Rendkívül mutatósak a kosárkában elhelyezett tavaszi virágok, például vegyesen jácint, tulipán, primula, nárcisz, vagy éppen kikerics. Ezeknek az ára a kompozíció méretének függvényében 30-80 lej között mozog.

Bevételtkiesést okozott az időjárás

A tegnap délelőtti esős idő ellenére viszonylag sokan fordultak meg a főtéri virágvásáron, de legtöbbször csak nézelődtek. A virágárusoknak jelentős bevéeltkiesést okozott a múlt heti kedvezőtlen időjárás, hiszen március első napjaiban a havas, fagyos időben nem

tudták kihozni virágaikat. *Sófalvi Levente* marosvásárhelyi virágtermesztő lapunknak elmondta, általában március első napjaiban is jelentős mennyiséget tudnak eladni a főtéri vásáron, ám idén a fagy miatt erre nem volt lehetőségük, ugyanakkor több olyan viszonteladó is visszamondta a rendelést, akik nagy tételben rendeltek tőle virágot, amit majd az ország különböző városaiban vásárokon értékesítettek volna.

Az idei kedvezőtlen időjárás mintegy negyvenszázalékos bevéeltkiesést okozott a termelőnek. Mint mondta, reméli, hogy mivel rövidesen itt a virágvasárnap, a megmaradt virágoknak legalább egy részét tudja majd erre az alkalomra értékesíteni.

Fotó: Nagy Tibor

Egészséges családokért

A magyar családok évében Kárpát-medencei tavaszi körútja keretében a Magyar Védőnők Egyesülete és az Otthon Segítünk Alapítvány március 13-án Marosvásárhelyen tart előadásokat. A 9.30 órakor kezdődő rendezvény fő helyszíne a Bod Péter Diakóniai Központ. Bemutatkozik a Lehőcz Mónika vezette Otthon Segítünk Alapítvány, majd 11 órakor gyakorlati és elméleti bemutató lesz várandós kismamáknak, kisgyermekeknek és szakembereknek.

A Cserealji Református Óvodában, szintén 11 órakor, az óvodások egészséges táplálkozásáról és mindennapi tisztálkodásáról lesz szó. Középiskolásoknak a Református Kollégiumban a fogamzásgátlásról és az elsősegélynyújtásról tartanak előadást. Csordás Ágnes, a Magyar Védőnők Egyesületének elnöke összegzi a tapasztalatokat, majd 14 órakor az Otthon Segítünk Alapítvány érdeklődő önkénteseknek tart részletesebb bemutatót. *(mezey)*

Rendőrségi hírek

Diákat ütött el

Hétfőn reggel 20 perccel 8 óra után Marosvásárhelyen, a Dózsa György utcában egy 22 éves, gépkocsit vezető nő elütött egy 14 éves fiút, aki szabályosan próbált átkelni az úton. A diák könnyebb sérülést szenvedett.

Nőnap rendezvények

Nőnap virágszirmok

Március 8-án, ma 19 órától a Maros Művészegyüttes termében Korpos Kamilla, Barabási Attila és Veer Renáta szervezésében a marosvásárhelyi Művészeti Líceum kis- és nagy diákjai, a Borsika és a Napsugár néptáncegyüttes, valamint a Cinige gyermek népi zenekar a Maros Művészegyüttes zenekara és tánckara kíséretével tart előadást. Műsorvezető Kilyén László. A hölgyeknek a belépés díjtalan, a helyek száma korlátozott a szabad férőhelyek függvényében.

Opera- és operettgála

Ma 19 órakor rendkívüli nőnap opera- és operettgálának ad otthont a Kultúrpalota nagyterme. Vezényel Horváth József, fellép Stefan von Korch tenor, Balla Sándor bariton, György Levente basszus, közreműködik a Marosvásárhelyi Állami Filharmónia vegyes kara. Műsoron:

Ittasan, hajtási nélkül

Szintén hétfőn a dicsőszentmártoni rendőrök igazoltattak egy gépkocsivezetőt, akiről az alkoholteszt során kiderült, hogy ittasan ült volán mögé. Kedden Makfalva községben a biztonsági öv mellőzése miatt állított meg egy sofőrt a hatóság. Az ellenőrzés során kiderült, hogy az illető nem rendelkezik hajtási jogosítvánnyal. Mindkét esetben eljárás indult a törvénsértők ellen.

Bizet-, Gounod-, Rossini-, Donizetti-, Suppe-, Kálmán Imre-, Brahms-, Lehár-, Ivanovici-, Curtis-, Denza-művek. A hangversenyre a 20-as számú bérlet érvényes.

Bikini-koncert Marosvásárhelyen

Ma 18 órai kezdettel nőnap koncertre várják az érdeklődőket a sportcsarnokba. A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal szervezte rendezvényen a Holograf, a Brio Sonores és a Bikini együttes lép fel. A belépés ingyenes, helyfoglalás az érkezés sorrendjében, a helyek függvényében.

Moziba hívják a hölgyeket

Marosvásárhely Polgármesteri Hivatala március 8-a alkalmából ma ingyenes belépést biztosít a hölgyeknek a Művész mozi vetítéseire. A meghívókat a filmszínház Rózsák tere 34-35. szám alatti székhelyén 9 és 20 óra között lehet átvenni a személyazonossági igazolvány felmutatásával.

NÉPÚJSÁG

ÖNÁLLÓ

MAROS MEGYEI NAPILAP

Kiadja az IMPRESS KFT.

FŐSZERKESZTŐ:

Karácsonyi Zsigmond

LAPSZERKESZTŐK:

Antalfi Imola

Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroksa, Vajda György.

TÖRDELÉS: Iszlai Anna, Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.

FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. REKLÁMMENEDZSER: Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujas.ro, tel. 0742-828-647.

REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. APROHIRDETÉS: Petres Emilia.

SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujas.ro E-mail: nepujas@e-nepujas.ro

Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. Nyomda: Palatino.

A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.

Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.

Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 8-16 óra, péntek: 8-15 óra, szombat zárva, vasárnap: 10.30-14.30 óra között.

642357800052

ISSN 1220-3475 (print);

ISSN 1584-3238 (online)

Nemzetközi nőnap

A nemzetközi nőnapot 1911-ben ünnepelték meg először, időpontja 1913 óta március 8. A nők jogai és a nemzetközi béke napját 1977-ben tette hivatalos ünneppé az ENSZ Közgyűlése.

Politikai, feminista és szakszervezeti mozgalmak küzdelmeinek eredményeképpen a múlt század elején valósult meg az az ötlet, hogy az év egy napja legyen jelképesen a nőké. A legtöbb országban ekkortájt erősödtek föl a nők követeléselei szociális-gazdasági jogaik kiszélesítésére, a választójog elnyerésére, a foglalkoztatásban és a bérezésben érvényesülő hátrányos megkülönböztetés megszüntetésére. Az első nemzeti nőnapot az Egyesült Államokban tartották meg 1909 februárjának utolsó vasárnapján. Az 1910-ben Koppenhágában megrendezett II. Nemzetközi Szocialista Nőkongresszuson a német Clara Zetkin javasolta, hogy világszerte tartsanak évente nőnapot.

A nemzetközi nőnapot először 1911. március 19-én ünnepelték meg Ausztriában, Dániában, Németországban és Svájcban, a tüntetéseken – amelyeken sok férfi is részt vett – a nők választójogának megadását követelték. (A nők Oroszországban 1917-től, Németország-

ban 1919-től szavazhattak, a francia és az olasz nők azonban csak a második világháború végétől, a belgák 1958-tól, a svájciak 1971-től, a portugálok 1976-tól, a liechtensteiniek pedig csupán 1984-től élhetnek e joggal.)

Az időpont 1913-ban tevődött március 8-ára a New York-i textilmunkások 1857. évi sztrájkjának – más források szerint egy New York-i gyárban 1908-ban e napon bekövetkezett, 129 munkásnő életét követelő tüzvésznek – az emlékére. Magyarországon 1914-ben ünnepelték meg először.

Az 1980-as évektől ezen a napon a nőszervezetek felvonulásokon hívják fel a figyelmet a nők társadalomban játszott meghatározó szerepére, ugyanakkor iszolgáltatottságára és védtelenségére is: arra, hogy a jogegyenlőség továbbra sem esélyegyenlőség.

Az Egyesült Államokban 1963-ban hoztak törvényt a nemek azonos fizetéséről, de a férfiak még ma is lényegesen többet keresnek. A nemek között az Európai Unióban is mutatkozik bérkülönbség, noha 1975-ben uniós irányelv tiltott meg minden díjazásbeli megkülönböztetést. Az Európai Bizottság ezért 2009 márciusában kampányt indított a nemek közötti bérszakadék megszüntetéséért,

2017 novemberében pedig cselekvési tervet terjesztett be azzal a céllal, hogy mielőbb felszámolják a nemek közötti bérszakadékot, amelynek mértéke átlagosan 16,3 százalék az Európai Unióban. Az azonos felkészültségű, azonos munkakörben dolgozó nők Magyarországon is kevesebb fizetést kapnak, mint a férfiak, és minél magasabb pozícióban dolgozik egy nő, illetve minél több gyermeke van, annál nagyobb lemaradásra számíthat a férfiakkal szemben. A világ számos pontján még kedvezőtlenebb a helyzet.

Ezen a napon sok helyütt a nők elleni erőszakkal szemben is felemelik szavukat a civil szervezetek, mert szerintük a családon belüli erőszak, a munkahelyi szexuális zaklatás, a prostitúció áldozatait a jog nem védi kellőképpen, e cselekmények elkövetői jórészt továbbra is büntetlenül maradnak. Egy felmérés szerint az Európai Unióban élő nők 33 százaléka szenvedett el fizikai vagy szexuális erőszakot tizenöt éves kora óta. Az Amnesty International nemzetközi jogvédő szervezet azt követeli, hogy állítsanak fel egységes és erős női ENSZ-ügynökséget, amely biztosítaná, hogy a nők a világ minden részén a gyakorlatban is élvezhessék jogaikat. *(MTI)*

Bezárják a titkosszolgálat képzését

A hírszerző szolgálat (SRI) úgy döntött, bezárja az egyetemén működő posztgraduális képzést, miután Eugen Teodorovici pénzügyminiszter tavaly kijelentette: úgy szerzett ott diplomát, hogy részt sem vett a kurzusokon – írta szerdán a média. A Pressone portál értesülése szerint a Mihai Viteazul nemzeti hírszerzési akadémia keretében működő, posztgraduális képzést biztosító részleget megszüntetik. Korábban már felfüggesztették működését, miután Teodorovici elismerte a közszolgálati televízió egyik októberi műsorában, hogy az egyetemről diplomát kapott. A miniszter a felsőoktatási intézmény

nevét sem tudta megmondani, hiszen, mint bevallotta, egy órát sem töltött a kurzusokon, ráadásul az oklevélért sem kellett elmennie, hanem elküldték az irodájába.

A posztgraduális képzést biztosító intézmény honlapján olvasható információk szerint a kurzusok révén a hírszerző szolgálat civilek biztonsági kérdésekkel kapcsolatos ismereteit akarja gyarapítani. A képzés komolyságát illetően az első kételyek tavaly szeptemberben merültek fel, miután a korrupcióellenes ügyészség egyik lehallgatási jegyzőkönyve szerint George Maior volt hírszerzési főnök tanácsadója javasolta egy

vádlotnak, végezzen el a hírszerzés egyetemén egy három hónapos képzést, mert sokat segít majd neki politikai pályafutásában a kapcsolathálózat-építésben.

A 2002-ben alapított hírszerzési akadémian összesen csaknem kilencszáz személy szerzett oklevelet, közülük mindössze negyvenen voltak a hírszerzés alkalmazottai. A többiek politikusok, újságírók, üzletemberek, civil szervezetek munkatársai, valamint közigazgatásban dolgozók voltak. Az egyetemen szereztek oklevelet többek között Sorin Grindeanu és Mihai Tudose volt miniszterelnökök – írta a Pressone *(MTI)*

Mitől fejlődik egy város?

A főbiát, illetve a főbiákat úgy határozza meg a lélek tudománya, mint „tartós, nem reális, igen erős szorongást, meghatározott külső helyzetekre adott választ, amilyen például a magasból való lenézés, vagy egy kis kutyá közelsége”. Vagy egy város közelsége. Marosvásárhely esetében a főbia egyik tárgya – helyesebben tereptárgya, góca – Kolozsvár. A történelemben nem ismeretlen és általában megmosolyogtató, történelmi perspektívából nézve gyakran az elefánt és az egér vetélkedése. Orosz viszonylatban pl. Moszkva és Szentpétervár, holland körülmények között Hága és Amszterdam stb. Az extrém: Mucsá Párizs akar lenni.

Hogy azonban a kiindulásnál és a múltnál maradjunk, mindjárt itt van a Királyi Tábla esete. A fejedelmi tábla bírósági tevékenységéből nőtt ki, vált intézménnyé a Habsburg-korban, és 1754 augusztusában helyeztette át az országgyűlés Medgyesről Marosvásárhelyre. Itt is működött mint Erdély legfelső törvényszéke, ítélőtáblája. Idetelepülése nem volt konfliktusmentes, de összességében a városra nézve áldásos volt ittlété, hiszen jelentős számú (jogvégzett vagy domidoctus – hon tanult) értelmiségit vonzott a városhoz, nemeseket, főnemeseket, gazdag embereket, kereskedőket és szolgáltatóipart, kézműveseket, tudós olvasókat a Tékába és borfogvasztókat a fogadókba, pénzt, peres-pörös feleket stb. A Református Kollégium még jogi tanszéket is felállított, bízva a nagyszámú jogász (lehetséges oktató) közelségében. Ez a tanmenet akkor szűnt meg, amikor Kolozsváron megalapították az egyetemet és annak jogi karát. Ettől kezdve viszont mind a kincses város, mind az egyetem gyakran célozgatott arra hiva-

talos fórumokon (kormány, minisztérium, parlament, Kúria, király) felhivatalos és félhomályos mágnásklubokban, kaszinókban, kártyabarlangokban, fogadások informális nyüzsgésében, hogy jó lenne áthelyezni Vásárhelyről (ebből a poros és unalmas, sáros és vidéki fészekből – a jelzők szaporíthatók, olykor

Csütörtöki kimenő
– Sebestyén Mihály rovata –

teljesen jogosak, máskor kiáltoán sértők és hamisak) a Királyi Táblát, természetesen a világvárossá hatalmasodó Kolozsvárra, melynek van egyeteme Ferenc József nevével fémjelvezve, állandó kőszínháza Nemzeti jelzővel és státussal, hogy csak két súlyos érvet soroljunk fel, nem is beszélve a népesség kétszereséről Vásárhelyhez viszonyítva.

Az efféle pusmogások, célozgatások, ötletek és indítványok hamar eljutottak szeretett sárfalvánkra, ahol a sajtó a városháza és főispáni hivatal serkentésére azonnal dühödt ellentámadásba ment át, ami dehonesztáló, alpári, vétek egyszer csak észbe jutott Kolozsvárról, azt mind rázúdították a Szamos-parti Athénra. Tiltakoztak, pöröltek, ébren tartották a Kolozsvár-ellenességet. Különösen élen járt ebben Kerekes Sámuel, a Marosvidék főszerkesztője, aki különben polgári iskolai tanító volt, és Pestről került hozzánk, de teljesen belesüppedt vásárhelyiségébe. A magyar állam végül úgy segített a rivalizálás, a főbia megszüntetésében, hogy ország-szerte tizenegy ítélőtáblát állított fel. Kolozsvár is kapott egyet, és a táblai elnököket, bírákat és jegyzőket gyakorta cserélgette, helyezte át Vásárhelyről Kolozsvárra, Kolozsvárról Vásárhelyre és még messzebb.

Ország – világ

Halasztott az alkotmánybíróság a katolikus líceum ügyében

Március 19-ére halasztotta az alkotmánybíróság a döntést a marosvásárhelyi római katolikus líceum ügyében – jelentette be Valer Dorneanu, a taláros testület elnöke. A Népi Mozgalom Párt (PMP) és a Nemzeti Liberális Párt (PNL) február 13-án fordult az alkotmánybírósághoz a Római Katolikus Teológiai Líceum létrehozásáról szóló törvény miatt. Meglátásuk szerint a jogszabály azért mond ellent Románia alap-törvényének, mert megszegi a hatalmak szétválasztásának és a helyi szintű autonómia, illetve a decentralizáció elvét, mivel egy olyan ügyben jár el, ami a helyi hatóság kizárólagos feladatköre. *(Medi-afax)*

Csak forgalmi rendőrautókból lehet sebességet mérni

Elfogadta a szenátus szerdán azt a törvényjavaslatot, amelynek értelmében kizárólag a közlekedésrendészet megkülönböztetett jelzéseivel ellátott gépjárművekbe lehetne majd sebességmérő készülékeket elhelyezni. A PNL 16 törvényhozója által benyújtott tervezet előírja, hogy mind mobil, mind fix traffipaxokkal kizárólag a rendőrség megkülönböztető jelzéseivel ellátott járművekből lehet sebességet mérni, a mobil (pisztoly típusú) radarokat pedig a rendőrségi járművektől legfeljebb 10 méteres távolságra kell elhelyezni. A tervezettel a közúti közlekedést szabályozó, 2002/195-ös sürgősségi rendeletet módosítanák a kezdeményezők, akik szerint a jogszabály jelenlegi formájában nem a balesetek megelőzését és a felelős gépjárművezetői magatartás kialakítását szolgálja, hanem a bírságok kiszabására összpontosít. A tervezetről a képviselőház szavaz döntő kamaraként. *(Agerpres)*

Módosult a bértörvény

Döntő kamaraként elfogadta kedden a képviselőház az egységes bértörvényt módosító, 2017/91-es sürgősségi rendeletet jóváhagyó jogszabályt. Ennek értelmében 15 százalékkal nő a számvevőszéki alkalmazottak és 10 százalékkal a Versenytanács, a pénzmosság elleni hivatal, valamint az Országos Feddhetetlenségi Ügynökség (ANI) alkalmazottainak alapfizetése. A törvény arról is rendelkezik, hogy a rendőrök túlóráját, 3 százalékos határig, alapszoldjuk 75 százalékával fizetik. A csendőrök ugyanakkor 10 százalékos bevetési pótlékot kapnak, és március 1-jétől a 2022-re előirányzott szintre nő a mentőautókon dolgozó személyzet fizetése is. Azt a módosító javaslatot is elfogadta a plénum, amelynek értelmében április 1-jétől kifizetik a túlórákat az operatív tevékenységet folytató belügyi alkalmazottaknak, amennyiben 60 napon belül nem tudják szabadnap-pal kompenzálni ezeket. *(Agerpres)*

Több mint félmillió megoldott vádirat

2017-ben országos szinten 1.752.062 bünyügyi eljárás volt folyamatban, amelyek közül 533.040-et oldottak meg az ügyészek, 59.839 személy, köztük 3.882 kiskorú ellen vádat emeltek – mondta el szerdán Augustin Lazăr legfőbb ügyész, a legfőbb ügyészség 2017-es éves tevékenységi mérlegének bemutatásán. Azok közül, akik ellen vádat emeltek, legtöbben, 20.380-an, a közlekedés biztonsága ellen vétkeztek, az érintettek több mint fele alkohol vagy egyéb tiltott anyag hatása alatt ült a volán mögé. 6.092 vádlottat előzetes letartóztatásba helyeztek, ugyanakkor 1.036-ot jogerősen felmentettek. *(Agerpres)*

Vadászni csak nyíltan

(Folytatás az 1. oldalról)

otthoni hét esztendő sorsdöntő tényező, csakhogy amíg a társadalmi együttélés alapvető szabályaival párhuzamos embertársaink sok helyen jobbra csak bosszantanak, addig az utakon már éltvesztélyt jelentenek magukra és másra is. Itt nevelni már csak drákói szigorral lehet, aki már a határokon túl is vezetett, jól tudja, hogy a civilizált forgalmú nyugati országokban sem az angylaszárnyaktól jólneveltek a közlekedők, hanem inkább a rendőrök csekkfizetésétől.

Az említett indoklásban szintén helyes meglátás a bal-esetek megelőzésének fontosságát kiemelni, de ezen a téren már nemcsak a vezetőképzés és a szabályok betartatása játszik komoly szerepet, hanem legalább ugyanilyen fontos lenne a megfelelő úthálózat is. Ha a rendszerváltás óta beígért sztrádáknak és gyorsforgalmi utaknak legalább a felét megépítették volna, és az egész úthálózatot karban is tartanák úgy, ahogy illik, akkor nem attól forna fel az autót vezetni kénytelen adófizető agyvíze, hogy az önvezető járművek korának hajnalán még mindig a lóvontatta postakocsi tempójában fog elérni a céljához. A szabályok betartatása is könnyebben menne, ha a közlekedő adófizető kevesebb ígéretet és több szolgáltatást kapna az államtól a pénzéért.

Az ifjúsági szervezetek ugyanolyan projektekre pályázhatnak, mint tavaly

A Maros Megyei Tanács idén költségvetésében 100 ezer lejes alapot különítettek el ifjúsági szervezetek tevékenységének támogatására. A törvényes előírások értelmében tegnap közvitát tartottak a megye területén működő nemkormányzati ifjúsági szervezetek, egyesületek és alapítványok képviselőivel. A találkozó célja, hogy az országos ifjúságpolitikai stratégia 2015-2020-as időszakára vonatkozó célkitűzéseket és akciókat szem előtt tartva megvitassák, hogy az elkülönített alapból milyen tevékenységeket támogasson a megyei tanács.

A március 7-i találkozón nyolc civil szervezet vett részt: a Romániai Cserkészek, a Petru Maior Egyetemen működő ESTIEM, a Gépészmérnöki Kar Egyetemi Hallgatóinak Egyesülete, a Bolyai Farkas Elméleti Liceum keretében működő Bolyai Collegium Alapítvány, a Sapientia Hallgatói Önkormányzata, az Outward Bound Románia, az Iskola a Dombon Egyesület, az Active Citizens és az ASCOTID, a Cukorbeteg Gyermek és Fiatalok Egyesülete.

A részt vevő ifjúsági szervezetek megegyeztek abban, hogy a megyei tanács által tavaly elfogadott 76-os számú tanácsi határozatba foglalt finanszírozható tevékenységek megegyeznek az általuk idénre tervezett projektekkel, és ezek megvalósítására pályáznak majd a pályázati kiírások alkalmával.

A határozat leszögezi azokat a kulturális és kreativitás-fejlesztő, egészségügyi, sport- és üdülési tevékenységeket, továbbá az önkéntes munkát segítő tevékenységeket, melyeket a megyei tanács támogathat. Ez a tevékenységi kör a http://www.cjmures.ro/Hotariri/Hot2017/anexa_hot076_2017.pdf linken érhető el. (m.s)

Politikai csaták helyett valós megoldások kellenek az oktatási rendszerben

Tartózkodott az RMDSZ a Nemzeti Liberális Párt által a tanügyminiszter ellen benyújtott egyszerű indítvány vég-szavazásán, amelyre tegnap került sor a képviselőház plénumában.

„Egy olyan egyszerű indítvány, amelyet a tanügyminiszter kinevezése utáni első hónapban nyújtanak be, csak politikai célzattal születhet, nem azért, hogy jobbra tegye az oktatási rendszert. Az oktatási rendszer évek óta hiányosságokkal küszködik, a felmerülő gondok nem egyszerűek. Az alig egy hónappal ezelőtt kinevezett tanügyminiszteren csak populista szándékkal lehet számonkérni mások tetteit vagy mulasztásait, hiszen még nem volt ideje sem javítani, sem rontani ezen a helyzeten. Mindenkit saját teljesítménye alapján kell megítélni. Azt szeretnénk, ha valós párbeszéd mentén dolgoznánk, úgy, ahogy tudunk haladni az angol nyelvű tantárgyverseny vagy akár a tankönyvek kérdésében. Csak úgy lehet az oktatási rendszert jobbra tenni, ha listázzuk a problémákat, és konkrét megoldásokat javasolunk – ehhez keresünk partnereket. A PNL által benyújtott egyszerű indítvány újabb példája annak, hogy az ellenzéki szerepkört inkább politikai csatározásokkal töltik fel a konstruktív párbeszéd helyett. Az RMDSZ a megoldásokat keresi, ezekhez akar partnereket találni, és nem kíván

részt venni a politikai sárdobálásban” – fogalmazott Szabó Ödön, az RMDSZ képviselőházi frakcióvezető-helyettese azt követően, hogy az alsóház plénuma a liberálisok által február 28-án, a tanügyminiszter ellen benyújtott egyszerű indítványról szavazott.

„Nem lehet és nem is szabad letagadni azt, hogy az oktatási rendszerben gondok vannak, és ezek többsége az alulf finanszírozásból adódik” – mutatott rá Szabó. A problémákat sorolva kiemelte, javítani kell a fejkvótarendszeren, hiszen jelen pillanatban több olyan nagy presztízsű intézmény működése sem finanszírozott teljes mértékben, mint egy-egy megyeszékhelyi, nagy létszámú osztályokat tömörítő iskola. Szabó Ödön példaként a szatmárnémeti Kölcsey Ferenc Gimnáziumot említette, ahol több mint ezer diák tanul, és az osztályok többsége maximális létszámmal rendelkezik – ennek ellenére a normatíva csak 80-90 százalékban fedezi az intézmény költségeit. „Ez azt jelenti, hogy a normatív finanszírozással van gond. A rendszer nem veszi figyelembe azt sem, hogy például az ilyen iskolákban a pedagógusok nagy része nem kezdő – többségük első fokozattal rendelkezik –, és az intézmény még bentlakást is működtet, amely ugyanúgy nem részesül megfelelő támogatásban. Kell egy higgadt politikai dön-

tés arról, hogy mit kezdünk a fejkvótarendszerrel: árnyaljuk a jelenlegi szabályozást, vagy egyszerűen eltöröljük? Meg kell találni a módját annak, hogy az állam igazán hatékonyan támogathassa az oktatási rendszert”.

A Bihar megyei szakpolitikus szerint a kisebbségi oktatás osztálylétszáma körül felmerülő problémákra is megoldást kell találni. „Nem lehet elvárni, hogy olyan térségekben, ahol egy közösség számbeli kisebbségben él, ugyanolyan létszámmal működtesse oktatási hálózatát, mint a tömbben élők. Ez nem nemzetiségi kérdés, hisz van román és magyar tömb is, mint ahogy értelemszerűen van román és magyar vagy kisebbségi hálózat is.”

„Nem győzzük hangsúlyozni, hogy alkalmazni kell az oktatási törvényt, hiszen vannak olyan kitételei a 2011-ben elfogadott jogszabálynak, amelyek nem valósultak meg: 2018-ban még mindig nem működik a kisebbségi továbbképző központ, annak ellenére, hogy már három éve pénzt különítünk el az állami költségvetésből ennek létrehozására. Prioritásként kell kezelnünk, nem szabad hagynunk, hogy politikai csatározások áldozatává váljon az oktatási rendszer” – zárta hozzászólását Szabó Ödön. (közlemény)

Kedvező szelek Európában?

Végéhez közeledik az aláírásgyűjtés

A múlt hét végi SZKT-ülésen újra szóba került a FUEN, az RMDSZ, a Dél-tiroli Néppárt és az Európai Nemzetek Ifjúsága által kezdeményezett, sok viszontagságot megért Minority SafePack néven ismert európai szintű polgári kezdeményezés, amely az európai őshonos nemzeti és etnikai kisebbségek védelmét és érdekeit szolgálja a regionális és kisebbségi nyelvek, kultúra, oktatás, regionális politika, közképviselő, egyenlő bánásmód, audiovizuális és egyéb média, regionális támogatás területén.

Mózes Edith

Köztudott, hogy az Európai Bizottság elutasította a kezdeményezést. A döntést a Luxemburgi Bíróságon támadták meg, amely helyt adott a panasznak, és elkezdődhetett az egymillió aláírás összegyűjtése.

– *Lassan a határidő végéhez közeledünk. Hol tartanak jelenleg?* – kérdeztük Vincze Lorántot, a FUEN elnökét.

– Az elmúlt hetekben felpörgött az aláírásgyűjtés dinamikája, egyre intenzívebb a munka, egyre több aláírás érkezik. Bár szerettük volna, hogy korábban kezdődjön el a gyűjtés, és hamarabb gyűljenek össze az aláírások, látni kellett azt, hogy nagyon sok szervezet, főleg Európában, az utolsó percig halogatta az aláírásgyűjtő kampányt. Kivétel Erdély és a Felvidék volt, itt már december-januárban megvolt a szükséges aláírás-mennyiség, más-hol azonban csak most kezdték el gyűjteni.

– *Mi volt ennek az oka?*
– Szerintem leginkább emberi tényező. Egyrészt nem tudták, hogy milyen nehézséget jelent aláírást gyűjteni azokban a szervezetekben, amelyekben eddig ilyen munkát nem végeztek, mert, bár lelkes támogatói a Minority SafePacknek, a munkát – elmenni az emberekhez

Fotó: Nagy Tibor

és az aláírásukat kérni – nagyon kevés szervezet tudta saját erőforrásaiból, tudásával és embereivel megvalósítani.

– *A FUEN kampánycsapata nem segítette őket?*

– A FUEN kampánycapatától nagyon sok segítséget kaptak abban, hogy rávezessük őket, hogyan kell aláírásokat gyűjteni.

– *Hol tartanak tehát az aláírás-gyűjtésben?*

– Az aláírások háromnegyede megvan, de pontos összesítést a jövő héten fogunk végezni. Köztudott, hogy Európában több száz helyről gyűjtik az aláírásokat, mindenkit el kell érni, hogy az adatokat szolgáltatassák be. Például csak Magyarországon nagyon sok szervezet állt be most az aláírásgyűjtés mögé. Ezért köszönet is illeti az anyaországot, hiszen legmagasabb rangú közméltóságok, a köztársasági elnök, a miniszterelnök, miniszterek, vezető politikusok pártszínezettől függetlenül támogatják az

aláírásgyűjtést, de támogatják az egyházak, a társadalmi szervezetek, például a Rákóczi szövetség, amely az élére állt az aláírásgyűjtésnek. Folyamatosan jönnek az aláírások, online van százezer, papíron kb. 200 ezer aláírás gyűlt össze csak Magyarországon. Bízunk tehát abban, hogy megszerezze az egymillió aláírás április másodikáig.

– *És sikerül hét országban összegyűjteni a kötelező minimumot?*

– Három már megvan: Románia, Magyarország és Szlovákia, de a további országokkal számolunk. Ezek: Lettország, Bulgária, Horvátország, Szlovénia, Dánia, és minden

jel szerint Lengyelország és Spanyolország is ezek között lesznek. Ausztriában és Olaszországban már annyira elkésett a kampány, hogy szerintem nem gyűl össze a szükséges minimális aláírásszám, de több tízezer aláírás még összegyűlhet.

Megtapasztalhattuk, hogy az erős közösségek tudnak mozgósítani, és sok aláírást tudnak begyűjteni, úgy-hogy a következő időszak arról fog szólni, hogy tudatosítsuk az európai kisebbségi közösségekben, hogy a kisebbségi közösségeknek annyit számít a szavuk Európában, amilyen erős támogatói sort tudunk felmutatni. Ötvenmillió kisebbségi európai polgárról beszélünk, ez lesz tehát a következő időszak kihívása.

Szeretném megköszönni minden erdélyi magyar embernek, aki támogatta az aláírásgyűjtést, hogy megmutathattuk a közösség erejét. Az aláírásgyűjtés nem áll le, az RMDSZ még kb. 30-35 ezer aláírást gyűjt össze március 25-ig azzal a céllal, hogy azokat a kicsi nyugat-

európai kisebbségeket is segítsük egy-egy aláírással, akik maguk erejéből nem képesek megtenni.

– *Nem képesek vagy nem érdekli a dolog őket?*

– Elkényelmesedtek, jólétben élnek, és sajnos sokan elfelejtették, hogy hogyan kell a közösségüket megszólítani, hogyan lehet például gyűjteni az aláírásokat.

– *Mi történik, ha nem gyűl össze az egymillió aláírás?*

– Legjobb tudásom szerint megszerezze az egymillió aláírás (és a hét ország), hiszen ez egy hatalmas lehetőség az őshonos közösségek számára. Az elmúlt két és fél évtizedben ilyen horderejű polgári kezdeményezés nem volt, mint a Minority SafePack, és a kudarca azt jelentené, hogy a következő időszakban nagyon nehéz lenne ezekkel a kérdésekkel bárhova fordulni, hiszen azt jelentené, hogy még egymillió aláírást sem tudtunk összegyűjteni.

Ha viszont sikerül, akkor olyan hatalmas erővel és erős legitimitással bír majd ez a kezdeményezés az európai intézményekben, hogy nem kerülhető meg. Európai biztosokat kérdeznek a Minority SafePackról újságírók, tehát már bekerült az európai köztudatba. Azt gondolom, hogy ezt a lobbimunkát kell majd erősíteni a következő időszakban, hogy minél többen halljanak róla, minél több támogatónk legyen, mert az ellenzőiket elég jól ismerjük.

– *Romániával az élen...*

– Ezek azonban szerintem eléggé elszigetelt csoportok Európán belül, Romániával az élen, sajnos, de támogatók széles köre alakulhat ki majd, és elindul egy nagyon hosszú munka az Európai Bizottságban.

– *Melyek a következő lépések?*

– Legalább három hónap, amíg igazolják az összegyűjtött aláírásokat a tagállamok, további három hónap, amíg az Európai Bizottság közmeghallgatást szervez, és valamiféle választ fogalmaz meg, de mindenképpen arra számíthatunk, hogy ha elindul egy jogalkotási folyamat is, akkor az kb. két év. De tudtuk az első pillanattól kedve, hogy ez egy hosszú menetelés. Önhibákon kívül vált ilyen hosszúvá azzal, hogy elutasították, per lett be-

lőle, ítélet született, és azért tartunk most itt az aláírásgyűjtéssel.

Közben azt kell látnunk Európában, hogy kedvező ez az időszak, hiszen az Európai Parlamentben, az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésében, a Régiók Bizottságában, a Helyi Választottak Európai Kongresszusában mind-mind fogadtak el kisebbségvédelmi jelentéseket. Ez tulajdonképpen azt igazolja, hogy a képviselői testületek többségükben támogatják az őshonos kisebbségek jogait szavatoló kezdeményezéseket. A Minority SafePack ezeket mind kiegészíti azzal, hogy a polgárok részéről közvetlenül megfogalmazott igényt jelenít meg, és végül ez juttathatja el kötelező érvényű jogszabályok megteremtéséig.

Látnunk kellett az Európa Tanácsban a kisebbségi keretegyezményről készült romániai jelentést, hogy az milyen pontosan rámutat az erdélyi magyarság problémáira, a romániai kisebbségi helyzet viszásságaira, és egyértelműen cáfol rá a román diplomáciának a kisebbségi modellértékről vallott koncepciójára. Pontosán rámutat az oktatásbeli hiányosságokra, a szimbólumok használatának a hiányosságaira, a kétnyelvűség problémájára, megjelenik benne Székelyföld el nem ismerése, megjelenik konkrétan a marosvásárhelyi katolikus gimnázium ügye. Ez is hosszas munka eredménye, amihez a tavalyi FUEN-kongresszus is nagymértékben hozzájárult. Ugyanakkor a különböző nemzetközi érdekérvényesítő munkában – tanácskozásokon, konferenciákon – megfogalmazott véleményünk is visszaköszön. Ebből a szempontból az RMDSZ mellett a kereszténydemokrata platform lobbitevékenysége is számottevő. Az, hogy a kereszténydemokraták mellett most már az RMDSZ is teljes jogú tagja lett a Centrista Internacionálénak, újabb lehetőség arra, hogy még hangsúlyosabban tudjuk megjeleníteni a magyar közösség ügyeit. Tudjuk, mit akarunk, erős közösség vagyunk, és bízom abban, hogy Európában is sikerül elérni a céljainkat.

HARMÓNIA

Egészség – életmód – otthon

Szerkesztette: Bodolai Gyöngyi

Döntse el, ki legyen az év legjobb háziorvosa Erdélyben!

Május 10-ig tart „Az év praxisa a Kárpát-medencében” pályázat a magyarországi és a határon túli magyar háziorvosok, illetve az őket ajánló pácienseik számára. A pályázat meghirdetője a magyarországi Emberi Erőforrások Minisztériumának Egészségügyi Államtitkársága. A betegek idén nyolcadik alkalommal küldhetik be történeteiket háziorvosukról a www.evpraxisa.hu portál ajánló oldalára (<http://www.evpraxisa.hu/ajanl>), hiszen ez a pályázat a közre, a betegre bízva annak eldöntését, hogy kiből hisz, kit tart a legjobbnak.

Az elmúlt hét esztendő alatt több mint 1400 magyarországi és határon túli remek háziorvos, és legalább ennyi nővér élvezhette hálás betegei, települési polgármesteri hivatala, plébánosa, lelkésze, időshonon, vagy éppen könyvtára elismerését a nemes versengésben. Közülük 140 praxis munkatársai vehették át „Az év praxisa a Kárpát-medencében” kitüntető elismerést Budapesten, az Emberi Erőforrások Minisztériuma épületében, utoljára 2017 szeptemberében.

Az alapellátást végző gyógyítók felelőssége óriási, éppen ezért megkülönböztetett figyelmet érdemelnek, amit ez a pályázat biztosít is számukra, hiszen nem ismer határokat.

Az eddig beküldött történetek többek között Erdélyből, Pécsről, Napkorról, Egerből, Debrecenből, Nyíregyházáról, Kecskemétre, Mezőkövesdről, Békéscsábáról, Budapestről, Miskolcra, Kővágószőlősről, Szolnokról és Esztergomból érkeztek. Az ajánlók között a hálás páciensek mellett szerepel Pécs önkormányzata, de a Házi Gyermekorvosok Egyesülete is.

Az ajánlások meggyőzően bizonyítják, hogy mennyi remek háziorvos és mennyi fantasztikus teljesítmény van a magyar és a határon túli egészségügyben, s hogy a praxisok sokasága nem csak szakmailag kiemelkedő, hanem emberileg is. A lényeg a szakma ismerete mellett: a partneri kapcsolat, az orvos–beteg bizalom, a türelem, az odafigyelés, az empátia.

A legjobb történetek szereplői közül az Ónodi-Szűcs Zoltán egészségügyért felelős államtitkár vezette tízenegy tagú zsűri választja majd ki azt a tíz magyarországi, illetve tíz határon túli háziorvost és csapatát, akikre május 20-tól június 2-ig az internetes portálon szavazhatnak majd a betegek. A zsűri tagjai: Berszán Lajos atya, gyimesföldi plébános, Béres Klára, a Béres Gyógyszergyár kommunikációs igazgatója, a Béres Alapítvány elnöke, Tóth Róbert, az Egis kereskedelmi igazgatója, dr. Horváth Ildikó, dr. Farsang Csaba, dr. Káslér Miklós és dr. Rurik Imre professzorok, Debreceni Mihály az MTVA felelős szerkesztője, Sztankó Péter, a Webbeteg ügyvezető igazgatója.

A díjátadón a nyertes háziorvosok az erkölcsi megbecsülésen túl értékes orvosdiagnosztikai eszközöket vehetnek át a pályázatot támogató cégek felajánlásaik köszönhetően.

Egy-egy életmentő vagy éppen hétköznapi történet megírásával és elküldésével május 10-ig ajánlhatják háziorvosukat Erdélyből, a Felvidékről, Kárpátaljáról és a Vajdaságból is!

Igazi nők napját!

Virtuális virágcsokrok árasztják el ma a közösségi oldalakat, minden női Facebook- és Instagram-„lakónak” gratulál valaki. Ha nem más, akkor maga az üzemeltető. Finom, zongorára termelt ujjak tévelyegnek a számítógépek billentyűzetén, reszketeg figyelemmel lesik, üzent-e valakit a nagyi, a távolra sodródott unoka, dédunoka. És felujjonganak, megfiatalodva száguldanak a láthatatlan térben az öreg kezek, ha megbizonyosodtak arról, ezen a nők napján sem feledkezett meg róluk a nagybetyűs Legfontosabb. Ilyenkor jó, hogy van virtuális háló, amelybe bele lehet akasztani a szeretet egy-egy apró jelét. De mégis jobb egymás igazi közelsége, a hang, az érintés ajándékai. Március 8-án azt kívánjuk minden hölgynek – fiatalnak, idősnek egyaránt –, hogy ne csak internetes üzenetek formájában érzékeli környezetük megbecsülését, ragaszkodását. Hiszen a legszerényebb virágszál is őszintebben vall erről, mint a képernyőn nyíló, egyetlen kattintással eltüntethető szeretetsokor. (nszi)

Az influenza újabb áldozatai

Az elmúlt héten megyénkben ketten haltak meg, akiknél megbizonyosodott, hogy egyéb bántalmaik mellett influenzások voltak. Egy dicsozsentmártoni 61 éves férfi február 28-án, egy 63 éves héjasfalvi férfi pedig március 1-jén hunyt el. Mindkettőjük szervezetében kimutatták az AHN1 influenzavírust, és egyikük sem kapott védőoltást – tájékoztattott dr. Stelian Caraghiaur, a megyei közegészségügyi igazgatóság sajtóreferense.

Hozzátette, hogy az elmúlt héten csökkenni kezdett megyénkben a

nyilvántartásba vett influenzás betegek száma, és a 7.295 esetből 109-en szorultak kórházi ellátásra. Ez valamivel kevesebb, mint a február 19–25. közötti héten regisztrált esetek száma, amikor a 7.514 betegből 139-et utaltak kórházba. A tüdőgyulladással diagnosztizált betegek száma viszont nőtt, a korábbi héten nyilvántartásba vett 2.638-ról 2.728-ra, akik közül 188-at ápoltak a fekvőbeteg-ellátásban.

Megyénkben lecsengett a kanyaró terjedése, az idei év első két hónapjában két megbetegedést jeleztek.

Új vezetőség az EME OGYSZ élén

Magasabb színvonalon a hagyományok mentén

Dr. Szilágyi Tibor, a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem élettan-professzora vette át az Erdélyi Múzeum-Egyesület Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztályának (EME OGYSZ) a vezetését az elkövetkező négy évre. A hagyományokat folytatva, a tudományos színvonalat emelve szeretné kiteljesíteni a romániai magyar orvosokat és gyógyszerészeket tömörítő egyesület tevékenységét – hangsúlyozta a február 3-án megtartott tisztújító közgyűlésen.

A Deus Providebit Ház nagytermében annyian voltak, hogy a tagok egy része állva követte végig az új vezetőség megválasztását. A rendezvényen, amelyet dr. Bitay Enikő akadémikus, az Erdélyi Múzeum-Egyesület főtitkára és Fábrián Botond gazdasági igazgató vezetett, prof. dr. Szabó Béla leköszönő elnök számolt be a szakosztály elmúlt évi tevékenységéről, és ismertette a 2018-as munkatervet.

Beszédében elhangzott, hogy a szakosztálynak 1034 aktív aktív tagja van, a múlt évben 279-en iratkoztak be. Fő célnak – az EME szellemiségének jegyében – a tudomány magyar nyelven való művelését, valamint az erdélyi magyar orvos- és gyógyszerésztársadalom összefogását tekintették. Legfontosabb tevékenységük a tudományos összejövetelek megszervezése volt. 2017 áprilisában Kovásznán tartották a szakosztály 27. Tudományos Ülésszakát 596 résztvevővel. A továbbképző előadásokat és plenáris konferenciákat követően 15 szekcióban 131 előadás hangzott el, majd kiosztották a szakosztály díjait. A főszervező dr. Albert Zoltán választmányi tagnak köszönetet mondott a sikeres rendezvényért.

Kül- és belföldi professzorok tar-

tottak előadást a 24. Családorvosi Továbbképző Konferencián, a rendezvény dr. Balla Árpád székelyudvarhelyi főorvos szervezésében (a Pápai Páriz Ferenc Alapítvány és a Hargita Megyei Orvosi Kamara támogatásával) 527 résztvevővel zajlott.

Szeptemberben Egészséges életmód – Krónikus obstruktív tüdőbetegségek témával tartották meg a 25. Báthory Napok keretében a 24. Orvostovábbképzőt Szatmáron, az EME dr. Széman Péter vezette Szilágysomlyói Csoportjának szervezésében, a Román Orvosi Kamara által elismert rendezvényként.

A magyar tudomány napja Erdélyben égisze alatt zajlott Csíkszeredában a szakosztály őszi konferenciája, a 21. Erdélyi Orvosnapok. Dr. Szabó Béla elnök elismeréssel szölt a főszervezőkről: dr. Biró László, dr. Pelok Benedek, dr. Szakács Oszkár-Balázs, dr. Lőkös Barna-Csaba.

Az idén januárban dr. Purjesz Zsigmondra, az EME OGYSZ hajdani elnökére, a kiváló kolozsvári belgyógyász-professzorra emlékeztek halálának 100. évfordulóján.

Szabó Béla professzor értékelte a szatmárnémeti csoport kiemelkedő tevékenységét is, amelyet Leiber Eleonóra vezet.

Elhangzott, hogy a szakosztályt – orvostovábbképző egyesületként – 2017-ben is kreditpontadó szervezetként akkreditálták az Országos Orvosi és Fogorvosi Kamaránál. Így azok az orvosok és gyógyszerészek, akik részt vettek a szakosztály rendezvényein, összegyűjthették a mesterség gyakorlásához szükséges évi 40 kreditpontot.

A kapcsolattartást, az élénkebb információáramlást segíti elő a szakosztály honlapja (www.emegysz.ro), amelyet dr. Orbán-Kiss Károly választmányi tag tart karban.

Dr. Mezei Tibor felelős szerkesztő vezetésével az Orvostudományi Értesítő 90. kötetének két rendes száma mellett különszámban közölték a 27. Tudományos Ülésszak és a 24. Tudományos Diákköri Konferencia összefoglalóit. A 90. szám köteteinek előállításai költségeit a Gedeon Richter Románia Rt. gyógyszercége fedezte.

A múlt év végén az EME szerződést kötött a DeGruyter céggel, amely vállalja az Orvostudományi Értesítő nemzetközi adatbázisokban való jegyzését. A szerződéskötést hosszas vita előzte meg, végül Szabó Béla professzornak sikerült elfogadtatnia, hogy továbbra is magyar nyelven jelenjenek meg a szakmai publikációk, amelyeket a korábbi gyakorlatnak megfelelően angol nyelvű címmel és kivonattal egészítenek ki.

Bár a szakosztály évről évre pályázatot ír ki orvosok, fogorvosok és gyógyszerészek kutatói tevékenységének és szakmai érvényesülésének a támogatására, a 2017-es

kutatói ösztöndíjat nem pályázta meg senki. Sikeres volt viszont a Semmelweis Egyetem Gyógyszerésztudományi Karával közösen meghirdetett pályázat, amelyen öt kutató/kutatócsoport részesült anyagi támogatásban.

Díjazták a legjobb eredményt elért végzős egyetemi hallgatókat (Benedek Ildikó Annabella, Kész Blanka, Toth Imola Ida, Sztojka Alexandra), a Pápai Páriz Ferenc Alapítvány életműdíjával Szatmári Szabolcs egyetemi előadótanárt és Vajda Sándor nyugalmazott borosjenői főorvost tüntették ki.

A leköszönő elnök beszámolt a különböző kül- és belföldi szervezetekkel kiépített kapcsolatokról, megköszönte Vitályos Zita titkárnő hatékony munkáját, majd ismertette a szakosztály idei munkatervét.

Fő tudományos rendezvényüket, a 28. Tudományos Ülésszakot április 19–21. között Marosvásárhelyen tartják. A hagyományos tevékenységek mellett a szakosztály emlékülést szervez Semmelweis Ignác Fülöp, az anyák megmentője halálának 200. évfordulója tiszteletére.

Támogatják a különböző szakcsoportok tevékenységét, és a szakosztály 2018-ban is segítséget nyújt a szakmai továbbképzők akkreditálásában.

A munkaterv bemutatása után dr. Szabó Béla professzor leköszönt a szakosztály éléről.

Az elnöki tisztségre dr. Szilágyi Tibor és dr. Benedek Imre egyetemi tanárokat javasolták.

Dr. Benedek Imre professzor „a magyar narancshoz” hasonlított a szakosztály tevékenységét, és úgy értékelte, hogy a kapcsolatépítésben nem volt igazi fejlődés, majd hangsúlyozta, hogy véleménye szerint a jövő felé kell tekinteni. Fontos feladat a szakmai csoportok létrehozása minden

Szellemi tehetség, akaraterő, szorgalom

Úttörő nők az orvoslásban és a gyógyszerészetben

Ki gondolná ma már, hogy a férfitársadalom mindössze 152 évvel ezelőtt, az 1866-os első Internacionálé kongresszusán fogadta el a nők hivatás-szerű munkavégzésének az engedélyezéséről szóló határozatot, és tavaly volt száz éve annak, hogy az 1917-es oroszországi polgári kormány először a történelemben választási jogot biztosított a nőknek. Március 8-a pedig évtizedeken át nem virágcsokros, bulizós nőnapokról, hanem a nők egyenjogúságáért, emancipációjáért folytatott küzdelemről, tüntetésekről szólt.

Wlassics Gyula nagy és merész eszméje

Bár fejedelmek és főurak asszonyai és falusi füvesasszonyok révén a nők évszázadokon át részt vállaltak a betegek gyógyításában, orvosi, gyógyszerési, pedagógusi szakképzésükre csupán 1895-től nyílt lehetőség. *Wlassics Gyula* (1852-1937) vállás- és közoktatási miniszter 1895. december 31-én közzétett 72.039-es számú rendelete tette lehetővé, hogy a nők beiratkozhasanak az egyetemekre orvosi, gyógyszerési és tanári képzésre. Rendeletét megelőzően a Magyarországi Gyógyszerész Egylettől is véleményt kért. Őt járásból egyetértettek, 13-ból ellene voltak, hat helyről nem tartották fontosnak véleményt mondani. Az ellenérvek a nők előképzettségét, latinnyelv-ismeretét hiányolták, az erkölcsi ellenérvek, miszerint „a nőknek a férfiakkal való együttléte az egyetemi tanulmányok alatt erkölcsi és tanügyi szempontból káros következményű lehet”, nem állták meg a helyüket. A gazdasági érvek viszont a nők képesítése mellett szóltak, mivel a férfiak is elismerték, hogy a képzettség megszerzése segít a gyógyszerész-övegyeknek és árvnak a túlélésben. A nők mellett érvelt *Budai Emil* budapesti gyógyszer-tulajdonos is a következő figyelemre méltó szavakkal: „*A gyógyszerési pálya határozottan ajánlható nőknek, mert a hivatást senki jobban, senki tökéletesebben betölteni nem képes, mint a nő. A nő veleszületett intelligenciájával, tanulékony-ságával, tisztaságra és rendszeretetre való hajlamánál fogva már a természettől is predesztinálva van erre a pályára. A gyógyszerési munka ügyességet, türelmet, éles megfigyelést kíván, mely sajátságok a nőkben sokkal nagyobb mértékben ki vannak fejlődve, mint a férfiakban.*”

Thinagl Szerafin

Végül az egyetemekkel és szakmai társaságokkal kötött egyezség és a királytól kapott jóváhagyás birtokában megszületett a rendelet.

Bár a bátor miniszter egy évvel később mondott képviselőházi beszédében továbbra is azt hangsúlyozta, hogy a nő igazi hivatását a családban látja, mégis kimondta: nem akarta megakadályozni azt, aki nem juthatott családhöz, hogy a szükséges szellemi képességek birtokában „tudományosan kiképezze magát, s magának állást biztosítson. Ez volt az alapelv, a vezérgondolat, és ily mérsékelt végrehajtása ezen nagy, és elismerem, merész eszmének, azt hiszem, csak előnyére fog válni a magyar művelődés ügyének” – hangzott el az állásfoglalásában. Az egyetemre felvételiző nőknek azt a feltételt szabták, hogy középiskolai érettségivel rendelkezzenek.

Wlassics Gyula rendeletével Magyaror-

szág több európai országot megelőzött. Az akkor érvényben levő felsőoktatási törvény értelmében a gyógyszerészhallgatóknak gyakorlati ismereteik megszerzését követően Kolozsváron a Matematika-Természettudomány Karon kellett az első évet kijárniuk, majd ezután mint rendkívüli hallgatók az Orvosi Karon végeztek még egy évet.

Erdélyi nagyasszonyok „orvosságos” és „füves” könyvei

Bár nem volt végzettségük, a könyvekből vagy a tapasztalati úton szerzett ismeretekre támaszkodva a nők mindig is részt vettek a gyógyításban. Az erdélyi fejedelmek, főurak feleségei közül jó néhányan elismerésre tettek szert ezen a területen, a házi gyógyításra alkalmas orvosságos- és füveskönyvük volt.

Károlyi Zsuzsánna, Bethlen Gábor felesége, orvosának tanácsára házi patikaládát állított össze a korában leggyakrabban előforduló betegségek gyógyítására.

Bornemissza Annának, I. Apafi Mihály feleségének nemcsak híres szakácskönyve, hanem orvosságoskönyve is volt, amely gyógyító munkájának az alapját képezte, és patikaládájának gyógyszereit is feljegyezték.

Erdély kancellárja, széki Teleki Mihály feleségének, belényesi *Veér Juditnak* is fennmaradt az orvosságoskönyve, amelyben fő helyen a szülést megkönnyítő szerek szerepelnek, ami hasznos lehetett számára is, hiszen 13 gyermeknek adott életet. Neve onnan is ismerős a marosvásárhelyiek számára, hogy özvegyen maradv 1698-ban az ő adományából épült fel cserefából egyetlen vasszeg nélkül a református temető ravatalozója, amely a legrégebb ilyen rendeltetésű építmény Erdélyben. Az adományozó emlékét a mestergerenda felirata őrzi.

Vay Ádámnak, II. Rákóczi Ferenc későbbi udvari marsalljának második felesége, *bárá csömőrei Zay Anna* az első magyar nőírók egyike, aki 380 oldalas orvosságoskönyvet használt a gyógyításra. A könyvet Mathiolus cseh szerző Herbáriumából fordították magyarra, és 180 gyógynövény jótékony hatásáról szól.

Bethlen Katának, a barokk korszak első írónőjének, aki orvosi tanfolyamot is végzett, félezer könyvet tartalmazó könyvtárában, amelyet a nagyenyedi kollégiumra hagyott, három orvosságoskönyv volt.

Lorántffy Zsuzsánna, I. Rákóczi Ferenc erdélyi fejedelem felesége házi eszközökkel gyógyított, Gyöngyösön ispotályt alapított.

A könyvtáralapító gróf Teleki Sámuel feleségének, *Bethlen Zsuzsannának* a Teleki Tékában őrzött több mint ezerkötetes könyvtárában több orvosságos- és füveskönyve maradt fenn, amelyeket a múlt évben a Femina semper kiállításon láthattak az érdeklődők.

Az első gyógyszerésznők

Elsőként a kolozsvári Ferenc József Tudományegyetemen fogadták a női hallgatók jelentkezését. Az első beiratkozott nő gyógyszerészeti tanulmányok végzésére a nagyszombati *Thinagl Szerafin* volt, aki 1903-ban tett sikeres vizsgái után gyógyszerési oklevelet kapott. 1905-ben a nyárádszeredai *Hints Vilma* követte őt. Első nőként a kolozsvári egyetem Orvosi Karára 1902-ben a kolozsvári születésű *Kárpáti Gizella* nyert felvételt, aki később ideg- és elme-gyógyászatra szakosodott. A következőkben a három úttörő hölgy pályáját tekintjük át.

Thinagl Szerafin nagyszombati többgyermekes családból származott, apja közjegyző volt. A család elszegényedése miatt a helyi gyógyszer-tárban kapott állást. A pénzből, amit keresett, Kolozsvárra utazott, ahol 1901-ben gyakornoki vizsgát tett, majd az év őszén beiratkozott a Ferenc József Tudományegyetem Matematika-Természettudomány Karára. Sikeres elővizsgák után az Orvosi Karon lett rendkívüli gyógyszerészhallgató. Az előadótérre csak a tanárral együtt léphetett be, a férfihallgatók közé nem ülhetett. Kitűnő vizsga után 1903-ban tette le a gyógyszerészeti esküt, és kapott oklevelet. A következő évben férjhez ment a Tolna megyéből származó *Pesthy Mihály* gyógyszerészhez, és 1904-09 között a dévai Orangyal patika tulajdonosai lettek. 1910-ben eladták, és Thinagl Szerafin Sárközüjlakon bérelte az *Isteni gondviselés* patikát, majd Isaszegen telepedtek le, ahol az *Angyal* gyógyszer-tár tulajdonosai lettek. Férje korai halála miatt 1930-37 között egyedül vezette a patikát, majd gyógyszerész lányának adta át az irányítást az 1950-es államosításig. Az első gyógyszerésznő 1956-ban hunyt el Budapesten, emlékét az Isaszegi Falumúzeum falán elhelyezett emléktábla őrzi.

Életét a hivatásának szentelte

Farkaslaki Hints Vilma Nyárádszeredában született. Apja, farkaslaki *Hints Gergely* a nemesi család első gyógyszerészeként 1870-ben a pesti egyetemen szerzett oklevelet, majd 1876-ban Nyárádszeredában megalapította a *Remény* gyógyszer-tárat, abban az épü-

letben, amelyet lakásnak és gyógyszer-tárnak építtetett. Hints Vilma édesanyja, nagyajtai *Nyiredy Ilona* szintén nemesi családban született, amelynek leszármazottai között neves gyógyszerészek, gyógyszerészek és orvosok voltak. Bár az idei Bocskai Napokról szóló beszámolójában a botrányos emléktábla-avatás kapcsán Gligor Róbert László

Kárpáti Gizella

rára. Tíz féleven át tett vizsgáinak, szigorlatinak minősítései helytállását igazolják, olyanra, hogy kiváló eredményei jutalmául évi 300 korona ösztöndíjban részesült. Az egyetemi évek idején ismerkedett meg *Szabó József* hallgatótársával, akivel később összeházasodtak. Pályafutásukat *Lechner Károly* egyetemi tanár Ideg- és Elme-gyógyászati Tanszékén kezdték. *Lechner Károly* elme-gyógyász-professzor a szecessziós építőművészet legjelentősebb magyar képviselőjének, Lechner Ödönnek volt az öccse, aki a kolozsvári Kert utcában gyönyörű szecessziós stílusú villát tervezett bátyjának.

Kárpáti Gizella 1909-től díjas gyakornok, 1911-től tanársegéd lett. Férje 1908-tól tanársegéd, majd adjunktus és magántanár. Az első világháború idején a fronton kellett szolgálatot teljesítenie, ahova felesége is követte.

1919-ben, miután megtagadták a hűségességet, az egyetem tanári karának a többségével együtt áttelepedtek Szegedre. Itt Szabó József pályája szépen ívelt felfele. Egyetemi tanármak nevezték ki, 1925-ben közölte a *Nyíri Gyulával* írt 600 oldalas *Elmekortan* című könyvet a gyakorló orvosok részére. 1927-től az Orvosi Kar dékánjává nevezték ki, majd dékánhelyettes volt, de 1929-ben, 48 éves korában váratlanul elhunyt. Kárpáti Gizella orvosként már nem tevékenykedett Szegeden, mert két gyermekét, majd unokáit nevelte. Gyermekével együtt 1940-44 között visszatért Kolozsvárra, ahonnan Budapestre, majd ismét Szegedre költözött. Az első erdélyi orvosnő 1953-ban hunyt el, férjével együtt a szegedi belvárosi temető díszparcellájában nyugszik.

Az úttörő orvosnők között volt *Hugonnai Vilma* is, aki orvosi oklevelét 1879-ben Zürichben szerezte. Magyarországon csak 18 évi küzdelem után Wlassics Gyula miniszter-sége alatt ismerték el orvosi diplomáját, és ötvenéves korában kezdehetett el orvosként dolgozni.

Miután Kolozsváron és Budapesten is vettek fel nőhallgatókat, egyre többen jelentkeztek. A Ferenc József Tudományegyetem működése idején 1918-ig a 632 okleveles gyógyszerészből 32 nő volt. Az egyetem tanárai, *Szabó Dénes* majd *Genersich Antal* professzor elismerően nyilatkoztak a nők szorgalmáról, tehetségéről.

A marosvásárhelyi gyógyszerészeti karon 1950-ben az első végzős évfolyam 15 tagja közül heten voltak nők, az 1980-ban végzett 60 gyógyszerész közül mindössze egy férfi volt.

Végezetül pedig igazat kell adnunk Wlassics Gyula vállás- és közoktatásügyi miniszternek, aki 1885-ben a budapesti és a kolozsvári egyetem tanácsához küldött átiratában a következőképpen fogalmazott: „*A kiváló tehetségű és tudományos pályára hajlammal bíró nőknek a tudományos pályára való bocsátása nem akadályozza a nő hivatásának betöltését. A tudás, a műveltség csak fokozza a belátást, a tapintatot, a családi élet igényeinek okos mérlegelését és a gyermekek nevelésének a színvonalát pedig lényegesen emelkedik majd (...). A fő cél, hogy a legkiválóbb értelmi erővel és a tudományos pályára hajlammal bíró nők előtt ne legyen elzárva a tudományos pálya*”.

Összeállításunk *dr. Péter H. Mária* nyugalmazott egyetemi adjunktus írásából készült.

1. A nők küzdelme a XIX. században a gyógyszerési oklevél megszerzéséért, Orvostudományi Értesítő, 90. kötet, 1. szám, 2017
2. Megemlékezés Kárpáti Gizelláról, az első nőről, aki 110 évvel ezelőtt orvosi oklevelet szerzett Kolozsváron, a Ferenc József Tudományegyetemen (kézirat)
3. A farkaslaki Hints család és a velük rokonságban levő családok gyógyszerészei. Gyógyszerészet 62. évfolyam, 2. szám, 99-107. oldal, 2018. február

Hints Vilma

összefoglalta Hints Vilma életútját, röviden említsük meg, hogy a három Hints lány közül Vilma folytatta édesapja hivatását. A brassói német nyelvű polgári iskola után Kolozsváron fejezte be tanulmányait, ahol két évet járt a Tanítóképző Intézetbe. Időközben apja halála miatt édesanyja *Püspöki Zsigmond*, majd *Huszár Gyula* gyógyszerészre bízta a patika vezetését. *Nyiredy Géza* elismert ko-

lozsvári tanár, a gyógyszerési gyakornoki iskola vezetője biztatta Hints Vilrát, aki szívesen vállalta, hogy gyógyszerészetet tanul. A kolozsvári Unitárius Főgimnáziumban külföldön vizsgát tett, azt követően Halász Jakab kolozsvári gyógyszer-tárban volt gyakornok, s közben hivatástudattal készült édesapja mesterségének a folytatására. A gyakornoki idő és a sikeres vizsga után az 1903/4-es tanévben iratkozott be a Ferenc József Tudományegyetemre, ahol 1905-ben második gyógyszerésznőként kapott oklevelet. 1905-től alkalmazott gyógyszerészként dolgozott a családi patikában, amelynek 1915-től lett a vezetője. Az 1926-ban szerzett szabad joggyakorlás birtokában az 1952-es államosításig vezette a gyógyszer-tárat. Családja nem volt, így egész életét hivatásának szentelte, 1968-ban hunyt el Nyárádszeredában.

Ha már a gyógyszerésznőknél tartunk, érdemes megemlíteni, hogy Bécsben is úttörők voltak az erdélyi hölgyek. Az 1900-ban megnyílt lehetőséggel a bécsi egyetemen elsőként az erdélyi származású, Szászlekcencén született *Scheint Frida* élt, aki 1907-ben kapott oklevelet. 1908-tól férjével, *Seidnitzer Hugó* gyógyszerésszel a besztercei családi patikát működtették.

Az első orvosnő

A budapesti egyetem orvosi karán 1900-ban avatták az első okleveles orvosnőt, *Steinberger Saroltát*.

A kincses városban született *Kárpáti Gizella*. Bajor származású édesapja a Magyar Állami Vasutak alkalmazottja volt. Lánya a Római Katolikus Főgimnáziumban érettségizett 1902-ben, s ezt követően iratkozott be a Ferenc József Tudományegyetem Orvosi Ka-

Ruhadivat

Bohó minták, erős színek

ták mellett a rojtok, tollak, kerámia és fa díszítőelemek, valamint a túlméretezett ruhadarabokra jellemző lezser szabás.

Az óriási „püspökujjak”, a lezser, bő kimonóujjak és a puffos ujjak még divatosabbá teszik.

A FODROK idén akkor divatosak, ha ÓRIÁSIK. Lehetnek a ruha alján, de főleg az aszimmetrikus, szokatlan helyen található a menő, például egy kötényruhán, a vál- lon átvetve.

AZ INGRUHA a

hosszú férfiing átértelmezése. Idén ez is változatos formákban jelenik meg: aszimmetrikus formák, kontrasztos anyagokkal kombinált darabok, pántokkal, fodrokkal díszített példányok.

A CSILLOGÓ anyagok is fénykorukat élik. A flitterekkel borított anyagokból készült ruhák idén multifunkcionálisak, ezért nem hiányozhatnak a ruhatárából annak, aki ragszkodik a divathoz.

Idén a FÜZŐ fogalmát is átértelmezték a divattervezők. Ezúttal kívül, a ruhákra öltve illik viselni a melltartó vagy fűző formájú, kontrasztos színű darabokat, viszont az aszimmetrikus szabású, vállon átvett példányok is divatosak.

A FEKETE-FEHÉR CSÍKOS anyagokból készült ruhák idén a különleges szabásmódok miatt is csinosítanak és magasítanak, kontrasztos kiegészítőikkel is jól találhatnak.

A SPAGETTIPÁNTOS NYÁRI RUHÁK „szövívője” a vékony vállpántú, V-kivágású, lezser szabású, vékony selyemből készült kombinéruha.

Az anyagtól és a hosszról függően, ez a szabás minden alkalomra megfelelő ruhához talál.

Idén valóságos SZÍNROBBANÁS jellemzi a ruhákat. Divatos minden – fukszia, élénkzöld, elektromos kék, sárga és főleg piros – árnyalat mind kontrasztos társításban, mind monokromatikus változatban.

Hetvenegyedik nyelvlecke

Virágpiac a Rózsák terén

Ötvös József

Évente három-négy alkalommal virágokkal és virágárusokkal telik meg a város főtere. Színes, szép látvány a központi forgalom közötti szigeten. A tavaszi nagy virágvásár a március 8-i nőnaphoz kötődik, s évről évre egyre nagyobb a vászárterítője, s egyre több a virágot áruló kedves udvarfalvi nő is.

Egy héttel a nők nemzetközi napja előtt a nagy hegyen túlról ideérkezett tavaszkezdő szokás is megjelenik – a márciuskák árusítása. Tanárnőeknek való kedveskedésben és fiatalok közötti örmyszerzésben egyre jobban hódít ez a szokás. Nem tudom, nem emlékszem, mikor jelent meg és vált elfogadottá mindez a mi tájainkon, de az 1970-es években kiadott Magyar értelmező kéziszótár még nem ismeri ezt a szót – márciuska. A számítógépem helyesírási intője még ma is pirossal húzza alá. Igazából nem is tudom, van-e ilyen magyar szó, vagy csak a szokás kedvéért kezdjük elfogadni.

Ebben az évben a Teremtő nagyon megréfta a tavaszindító szokás, a vásár elárúit. Fehér hótakaró lepte be a Rózsák terét, s a nappali minuszban egyedül az amúgy védett hóvirág volt látható a standon. Didergő magányában nagyon idősebb volt télutói jelenléte.

A nők napján aztán megjelenik a tulipán, jácint hagyományos tavaszköszöntő színpompája, s mellettük kevésbé hagyományos virágszőnyeg szepíti meg a főteret. Lassan pusztuló, facsonkított állapotában szüksége is van erre a virágos napra, ami egy kicsit visszahozza a régi főtér virágos illatát, hangulatát.

Városunk jó nevű tanárának szakorvos lánya ment férjhez pár éve Németországban, az egyházi esküvőt a Nürnberg központjában lévő gótikus székesegyházban tartották szombaton délben. Németországi szokás szerint a nagyvárosok központjában minden szombaton délelőtt virágpiac működik, ami elmondhatatlanul szép látványt jelent. Amikor a nürnbergi templomi esküvő után a fiatal pár kilépett a virágokkal színpompázó térre, az erdélyi Kutasi László és zenekara rendezített a csárdásra, és pár erdélyi résztvevő a templom előtt táncolni kezdett. A német virágárusok és vásárlók egytől egyig otthagyták a virágokat, s a menyasszonyban meg az erdélyiek csárdásában gyönyörködve ámultak-bámultak. Akkor azt éreztük, a csárdás és a menyasszony tánca még a virágoknál is szebb.

Visszatérve a főtéri virágvásárra, remélem, a városi tanács döntése ellenére sem ez az utolsó Rózsák téri virágkarnavál ebben a közép-erdélyi városban.

Fotó: Nagy Tibor

Ember és állat harmóniája

A kutyannevelés kihívásai

Az Ebtenyésztők Országos Egyesületének okleveles kutyakiképzőjét, Pletl Istvánt a kutyak viselkedési zavarainak orvoslásáról kérdeztük. Ezúttal a hangoskodó társállatok nevelési gondjairól beszélgettünk.

Szer Pálosy Piroska

A kutyak kiképzésére szakosodott oktató saját német juhász kutyaival gyakorolja a kutyasportot, országos és nemzetközi munkakutyaversenyeken is szép eredményeket értek el, de az időközönként megszervezett kutyaóvodájában is sikeresen alkalmazza sajátos nevelési módszereit. Beszélgetésünk felvezetőjében az oktató hangsúlyozta annak fontosságát, hogy a kiképzéseket minden kutya egyéniségére kell szabni, mivel azonos módszerekre különbözőképpen reagálnak az állatok. Ember és állat számára egyaránt fontos a kellemes élmény, ezért rövid, tízperces gyakorlatokat érdemes tartani, hogy a kutya ne fáradjon ki. A cél a pozitív megerősítés, de vannak esetek, amikor kényszer nélküli, kizárólag pozitív megerősítéssel nem lehet eredményeket elérni. A kényszer fogalma is viszonylagos, mert az ember már a poráz használatával is kényszer alkalmaz – hangzott el a beszélgetésünk során. A kiképzés alapja, amit minden kutyának meg kell ismernie, az alapvető engedelmisséget követelő utasítások, parancsszavak: az „ide”, „lábhoz”, „ül”, „fekszik”, „marad” stb. A „nem” szót a kutya minden esetben kell társítsa valamihez.

– A kis testű kutyak gazdáinak többnyire az okoz gondot, hogy kedvencük az ugatással provokálja a nagyobb testű ebeket. Mi lehet a gyakori ugatás oka, és miként lehet róla leszoktatni egy zajongó szörpamacsot? – kérdeztük a szakembert.

– A védekezési ösztönnel három megnyilvánulási formája van: a menekülés, a támadás – amit a kisebb testű kutya ugatással fejezik ki – és a legritkább, a passzivitás, amikor behúzott farokkal várja meg a veszélyhelyzet megszűnését. A szakember szerint a kutya viselkedése nagymértékben függ gazdája magatartásától, ezért a számukra szervezett

kiképzést általában a gazdival közösen tartott találkozások keretében végzi. Két különböző testméretű eb találkozásakor a kis testű ugatására a kutyatartók egy része ölbe kapja kedvencét, amit a kiképzők helytelen magatartásnak vélnék, ugyanis a kis szájhő-sők védelmet érezve még nagyobb csetepatét csaphatnak, amivel a nagyobb kutyaikat bosszantják, és azok agresszivitását váltják ki. Mivel a lakásban tartott ölebek nagy része unatkozik, a felgyülemlett energiájukat az ugatással próbálják leadni. Ezért az oktatók véleménye szerint, ha alaposan megdolgoztatják, kihancúrozhatja magát a kutya, a főlősleges energiáját nem ugatással vagy a berendezés szétrágásával vezeti le. A kiképzés során a feladatok összetettségének növelésével a kutya lelkesedése csökkenhet, a siker attól függ, hogy a kutya mennyire motivált a teljesítményre.

Alapkövetelmény a következetesség

– Melyek a legjobb módszerek, amelyekkel eredményeket lehet elérni?

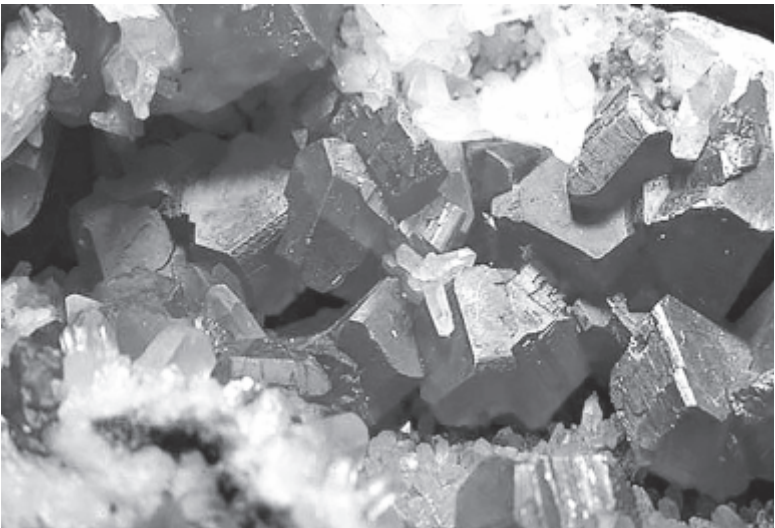
– Számomra egy-egy problémás kutya mindig újabb kihívást jelent, sokszor valósággal a kutya bőrébe kell bújni. Volt olyan eset, amikor azon kellett gondolkodnom, hogy a rossz szokásnak mi lehet a kiváltó oka, és milyen módszereket alkalmazzak a siker érdekében. De elmondhatom, hogy eddig a hozzám fordulókon minden esetben tudtam segíteni, büszke vagyok az eddig elért eredményeimre. Az állattartók körében egyre népszerűbb a kutyaóvoda, mert a kölyökkutyákkal való foglalkozás a legeredményesebb. A szakirodalom szerint a kiképzés alatt

semmilyen negatív elemet nem kellene alkalmazni. Nem kell kiabálni, megütni, rángatni vagy áramütést alkalmazni. Minden tréning vidám és pozitív kell legyen, a jól végzett feladatokról pedig jutalmazni kell az állatot. A hibás teljesítményt sem kimondottan büntetni kell, csupán figyelmen kívül hagyni, és a várt jutalmat megvonni tőle. A jutalom lehet dicséret, simogatás, amennyiben pedig valamilyen étel, akkor étkezés előtt kell oktatni, úgy időzítve, hogy a kutya ki legyen éhezve a figyelemre, például hosszas egyedüllet után. A kiképzés alatti jutalom a kutya számára legyen értékes, a kutya kedvenc étel közé tartozzon – hangsúlyozta Pletl István oktató.

A helyzet súlyossága függvényében a szakember erdőcsinádi családi házában vállalja az állat egy hónapos állandó ott-tartózkodásával a rossz beidegződések korrigálását. A kisebb testű ebeket a gazdival együtt oktatja az állat saját közegében. Mint elmondta, olyan agresszív kutyával is dolgozott, hogy a hatékonyság érdekében jobbnak találta csak egy hónap lejártával találkozni a gazdájával. Enyhébb esetekben tizenöt nap múltán már meglátogatható a bentlakásos kiképzésen részt vevő eb. Az ilyen intenzív képzések előnye, hogy állandó megfigyelés alatt van az állat. A munkájának vannak visszautói is, mert megtörténhet, hogy amint az állat visszakerül a gazdájához, a megszokott környezetébe, a harmincnapos munka eredménye elillan. Ezért a tapasztalat azt mutatja, hogy fontos a gazdákat is oktatni, hogy megtanulják és alkalmazzák a megváltozott szabályokat, annak érdekében, hogy a kiképzőtől elsajátított utasításokat a gazda parancsára is teljesítse a kutya, a tanításban ugyanis rendkívül fontos a következetesség.

Ásványi eredetű gyógyszerek

3. A cinóber

Veress László

A segesvári gyógyszerértári múzeumban különös nevű készítmény neve olvasható a 18. században fából készült, henger alakú állványedények egyikén: CINNABARIS FACTITIO IN TOTO. A cinnabaris magyarul cinóber. Román nyelvismeretünk alapján a latinul írt szöveg ismerősen hangzik. A készítmény latin elnevezését úgy fordíthatnánk, hogy *egészében készített cinóber*, és arra utal, hogy az edényben levő anyagot teljes mértékben alkotóelemeiből, mesterségesen állították elő a gyógyszerértárban.

A cinóber egy világospiros festékanyag, ősidők óta ismert. Több elnevezése is van: vörös higany-szulfid, ami a vegyi összetételére utal, római vörös, spanyol vörös,

pecsétvörös, Kína-vörös, pompeji vörös. A „cinóber szín” az „élénk-vörös” szinonimája. Széles körben használják az ókor óta, különösen a reneszánsz gyakran alkalmazott színe. A kisázsiai ősi kultúrákban Kr. e. 3-4000 évvel kövekre festettek ezzel az anyaggal, és Kr. e. száz évvel Pompejiben ma is látható fal-festményeknél használták. Az ókori kínaiak is kedvelték mint festéket a művészetben is. Indiában a nők homlokára festettek jeleket ezzel a festékanyaggal. A cinóbervörös pigmentet a reneszánsz festői olajfestékekben használták kitűnő eredménnyel, gyakran a félelem, a harag kifejezésére.

A cinóbert a vulkanikus eredetű hegyek ércbányaiban lelhető cinnabarit nevű higany-szulfid ásványból nyerik. A magmás utókristályosodás idején keletkezett ásvány – mint

az antimonit ásvány kísérője – kis mennyiségben Erdélyben is megtalálható, a máramarosi Kapnikbányán, Erzsébetbányán. Európa legnagyobb cinóberlelő helye Spanyolországban van, mindig a higannyal együtt bányásszák.

A cinnabarit kristály narancsvörös, porrá törve válik élénkebb pirossá.

A cinóbert alkotóelemeiből – higanyból és kénből – mesterségesen is elő lehet állítani.

A kínaiak Kr.e. négyszáz évvel, a görögök háromszáz évvel ismerték a mesterséges előállítás folyamatát, de pontos leírás erről a folyamatról csak a 9. században keletkezett, arab alkimisták tollából. Higanyt és ként keverték össze, és hevítették. A keletkezett elpárolgó vegyületet felfogták, megőrölték, porították, miközben előbukkant a cinóbervörös élénk szín.

Európában a későbbi évszázadok folyamán ily módon a gyógyszerárakban állították elő a cinóbert. A kémia tudomány kialakulásában, fejlődésében általában elsődleges szerepe volt a gyógyszerészeknek. Érdekeltek voltak a cinóber előállításában is, mert gyógyszerként és kozmetikumként egyaránt használták, és az ásványi eredetű cinóber nem elégitette ki a keresletet.

Erdélyben a cinóbert a 16. század végétől alkalmazták gyógyászati célokra. A Pozsonyi taxában (1745) jelen van a cinnabarit az „ásványi orvosságok” csoportjában és a cinóber is, a „vegyi eredetű orvosságok” csoportjában. Mint egyszerű anyagot, belsőleg szifilisz kezelésére használták. Külsőleg fertőtlenítőszerként és füstölőként. Összetett készítményekben, más hatóanyagokkal társítva szinte minden betegség (szív- és gyomorbetegségek,

különböző fájdalmak, görcsök, hűléses megbetegedések, bőr- és nemi betegségek, epilepszia, reuma, szédülések) kezelésére ajánlották. Használták még főregúzóként, hashajtóként, herpesz gyógykezelésére is.

Higanyt tartalmazó kenőcs, pontosabban higany, salétromsav és disznózsír keveréke volt az UNGUENTUM HYDRARGYRI CITRINUM címkét viselő állványedényben is. Elsősorban a bujakór (szifilisz), bőrkiütések, bőrbetegségek kezelésére használták.

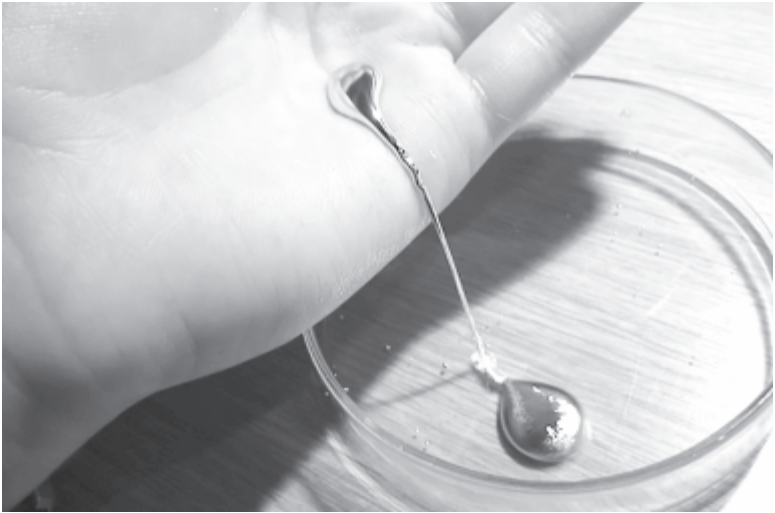
A higanytartalmú készítmények mellékhatásait évszázadokon át nem jegyezték fel. Hosszú idő telt el addig, amíg rájöttek, hogy a higany és vegyületei károsak az emberi egészségre és a bioszférára. A higanytartalmú kenőcsök, gyógyszerek, kozmetikumok jótékony hatása mellett gyakran jelentkeznek esetenként súlyos ártalmak is.

Először Japánban egy higanyvegyületeket is alkalmazó vegyi gyár által a tengervízbe engedett ipari

szennyvíz miatt a tengeri állatok (halak, kagylók) testében felhalmozódott higany a tengeri élőlényeket fogyasztó emberekben okozott súlyos mérgezéseket, idegrendszeri és mozgásszervi károsodásokat. A kutatók szerint a higany és vegyületei allergiát, depressziót, fülzúgást, rákot is okozhatnak. Köztudott, hogy a higanyos hőmérőnek, ha eltörik, a gőzét belélegezni ártalmas az egészségre.

Ma már az egész világon, de különösen az Európai Unió területén erősen korlátozott a higany és vegyületeinek használata. Az unió összes államában betiltották a higanyos hőmérők és vérnyomásmérők alkalmazását. Közismert, hogy a fogászati amalgám különböző fémporokat és higanyt tartalmaz, ezért az amalgám használata is ellenjavallt és korlátozott.

Az unió területén szabályozták a higany kitermelésétől a hulladékai ártalmatlanításáig a teljes folyamatot, és a rendelkezések egyre szigorúbbak.

Veszélyes az eltörött lázmérőből kifolyt higany

A fodrásznő: – <i>Hogy van az, drágám, hogy az egyik lányod haja fekete, a másiké szőke?</i> A kliens: – <i>Tudod, valószínűleg...</i>				POÉN 1.	MÓZES ÖT KÖNYVE	ÁSVÁNYI FÜSZER ...MARK (VÉDJEGY)	KATALÁN ÍRÓ (MIQUEL)	NŐSTÉNY PÁRJA	KUTRICA	ÜVEG (NÉMET)	FRANCIA RT. NAURU FŐ-VÁROSA	MADAGASZ-KÁRI FÉL-MAJOM	MÁRA-MAROSI FOLYÓ	KNOCK OUT (RÖV.)	FINOM-MŰSZERÉSZ	SKÁLA-HANG MEREVSÉG (LATIN)	BECÉZETT KATALIN	ÉSZAKÍR TERROR-SZERVEZET	SZÓ A HALOTTI BESZÉDBŐL	
				A																E
				FRANCIA ARANY			CSOKONAI MÚZSÁJA FURCSÁN OSTOBA				PORTUGÁL SZIGET CSOPORT-DAL					SÉMI NÉP ELTULAJDO-NIT				
				LENGYEL VÁROS					PÁLMA-FAJTA ...FUTÁSA (VÖRÖSMÁRNY)					NŐI NÉV (JAN. 11.) VARJÚSZERŰ MADÁR					A BŐR VEGYJELE IVÁS (ARGÓ)	
				VASÚTI KOCSI																
POÉN 2.	S	VI. SZÁZADI LATIN NYELVŰ ÍRÓ	ERDEI FELVIGYÁZÓ MÁSTÓL HÍV TÁNCOLNI			GÉNIUSZ INDONÉZ SZIGET						LOPÓ, CSA-VARGÓ BECÉZETT ILONA					LUDOLF SZÁMA FORMA			
MAGYAR MEGYE ÉS FOLYÓ				ERREFELE!			A NÓTA VÉGE! KÉTSÉGBE VONT		TILTÓSZÓ		SZINTÉN NŐI NÉV VAGY AUTÓ-PÁLYA			FÁBA VÉS VÉGTELEN SOK!		STOCKHOLMI SPORTKLUB A VITA LÉNYEGEI				
ILYEN NYÚL IS VAN					JÓKAHŐS HAMIS... (BUJTOR-FILM)					EZER-GRAMMNYI USA-ÍRÓNÓ (JOYCE C.)				HAJAT BORZOL ÁRUT JÁR-MŰRETEVŐ						
ESZEM-ISZOM						ISTENÍTŐ TŰZET MEGSZŰN-TET				MELY IDŐ-PONTBAN? NYOLCKARÚ ÁLLAT					SZAMOAI PÉNZ NAGYLÁBŰ VÍZIMADÁR					
AZ ETILÉN MÁSIK NEVE				ÉPÍTŐ-ANYAG A TANTÁL VEGYJELE				BECÉZETT ÖREGŰR JÓTÉKONY-KODIK					AZ EZÜST VEGYJELE ...PATTI (SZOPRÁN)		DZSINGISZ CÍME OLASZ HELYESLÉS					
ROVAR TESTRÉSZE			PALÁST BECÉZETT ERZSÉBET				KUKORICA-PÁLINKA KIS MÉRTÉK-BEN						HORDÓ VAN ILYEN JUH-ISTÁLLÓ			SIRÁLY-SZÁRNYAK! ZENESZERZŐ (PÁL)				
NÉMET SZEMÉLY-NEVMÁS IGEKÉPZŐ			A LÓ TARI SZNYÁJA ...MÁNI NAPTÁRA			IBRÁILEANU REGÉNYE KARINTHY MŰVE					ELŐFOR-DUL BECÉZETT INNIVALÓ						NULLA GYAKORLAT ADTA JÁRTASSÁG			
		VERMET KÉ-SZÍT FŐNÍCIAI BETŰ		...CAPONE MEGJELE-NÉSI FORMA		TOVA ÖRMÉNY KIRÁLY VOLT		TÉLI SPORT NŐI NÉV (NOV. 10.)		JAP. FESTÓ (MASZUO) KENŐ-ANYAG					KAR (ANGOL) SVÁJCI ÍRÓ (CLAUDE)					
OKTAT, NEVEL					ORMÁNYOS ÁLLAT HISZEN (NÉP.)				KIEGÉSZÍTŐ PINCESZAG						TROMF LÁM			ALBÁN HÍR-ÜGYNÖK-SÉG		
RÓMAI 1051			SZÉKELY IS LATIN CSONT			SEGÍTŐ AL-KALMAZOTT PÁROS ÉLET!				BECÉZETT LOLA A NÁTRIUM VEGYJELE				VÁRPALOTA RÉSZÉ LATIN ÉS						
ÁBEL PÁRATLAN!			FÜGGŐLE-GES TARTÓ-ELEM EGYE!				BELGRÁDI PALOTA EGYETLE-NEMI!						NÖVÉNYT JAVÍT A METRÓ JELE							
L.N.J.	R														A NÍLUS EGYIK FOR-RÁSTAVA					

Bajnokok Ligája: Nyolc között a Real Madrid és a Liverpool

butfootballclub.fr

A címvédő Real Madrid a Paris Saint-Germain felett idegenben aratott 2-1-es sikerrel kettős győzelemmel jutott a labdarúgó Bajnokok Ligája negyeddöntőjébe. A másik keddi mérkőzésen a Liverpool a Porto elleni hazai gól nélküli döntetlennel lépett tovább.

A találkozókat – akárcsak a héten minden BL- és EL-mérkőzést – gyászszünet előzte meg Davide Astori, a Fiorentina csapatkapitányának vasárnap hajnali halála miatt.

Párizsban az első félidőben a hazaiak letámadással próbáltak fölénybe kerülni, ám így is a vendégek előtt adódtak nagyobb lehetőségek Sergio Ramos és a századik BL-meccsét játszó Karim Benzema révén. Utóbbi Thierry Henry (112) és Patrice Evra (108) után harmadik francia játékosként érte el ezt a számot. A szünet után a PSG szurkolói pirotechnikai eszközökkel tették látványosabbá a mérkőzést. Így rövid ideig állt a játék, ám a fokozódó iramot ez sem vetette vissza, mint ahogy néhány

perccel később a hazaiak kapuja körüli füst sem Cristiano Ronaldót, aki magasra ugorva fejezt a hálóba. A portugál támadó a tavalyi fináléval együtt egymást követő kilence-

dik BL-találkozóján talált be, ez korábban csak Ruud van Nistelrooy-nak sikerült 2003-ban a Manchester United játékosaként. A második félidő közepén Marco Verratti reklamálásért megkapta második sárga lapját is, az emberhátrányba került házigazda ezzel együtt Edinson Cavani szerencsés találatával egyenlített. A Real Madrid azonban – amely kétszer is eltalálta a kapufát a második 45 percben –, Casemiro megpattanó lövésével újra előnybe került, s egyúttal a párharcot is eldöntötte.

A másik keddi visszavágón az idegenbeli ötgólos sikerét követően a Liverpool nem erőltette a támadásokat saját közönsége előtt, az első játékrészben egyetlen lövése sem találta el a kaput. A fordulást követően sem született gól, így az angol együttes magabiztos előnyét megőrizve lépett a nyolc közé.

Eredményjelző

Labdarúgó Bajnokok Ligája, nyolcaddöntő, visszavágók:
* *Paris Saint-Germain (francia) – Real Madrid (spanyol) 1-2 (0-0), továbbjutott: a Real Madrid kettős győzelemmel, 5-2-es összesítéssel*
Gólszerzők: Cavani (71.), illetve C. Ronaldo (51.), Casemiro (80.).
Kiállítva: Verratti (66 – PSG)
* *FC Liverpool (angol) – FC Porto (portugál) 0-0, továbbjutott: a Liverpool, 5-0-s összesítéssel*

Ma este az Európa-ligában

A labdarúgó-Európa-liga nyolcaddöntőjének első mérkőzéseit rendezik ma este. A műsor:

* **20.00 óra:** AC Milan (olasz) – Arsenal (angol) (RTL II, Pro X, Telekom Sport 1), Atlético Madrid (spanyol) – Lokomotiv Moszkva (orosz) (Look Plus, Telekom Sport 3), Borussia Dortmund (német) – RB Salzburg (oszt-rák) (Look TV, Telekom Sport 2), CSZKA Moszkva (orosz) – Olympique Lyon (francia);
* **22.05 óra:** Lazio (olasz) – Dinamo Kijev (ukrán) (Look TV, Telekom Sport 2), Olympique Marseille (francia) – Athletic Bilbao (spanyol) (Look Plus, Telekom Sport 1), RB Leipzig (német) – Zenit Szentpétervár (orosz) (Telekom Sport 3), Sporting Lisszabon (portugál) – Viktoria Plzen (cseh)

„Megérdemelten jutott tovább a Real”

A Paris Saint-Germain labdarúgócsapatának vezetőedzője, Unai Emery szerint a Real Madrid megérdemelten jutott tovább a két együttes Bajnokok Ligája-párharcából. „Önmagában a Real Madriddal szemben elbúcsúzni nem csalódás, de a nyolcaddöntőben kiesni egyértelműen az” – összegezte a párharcot Emery. A vezetőedző szerint a visszavágón hatvan százalékban a spanyol csapat kontrollálta a játékot, ők pedig nem tudtak élni a maradék negyven százalékban adódó esélyeikkel. „Az első félidő utolsó húsz perce volt a kulcs. Akkor jobbak voltunk ellenfelünknel, de nem használtuk ki” – tette hozzá.

A Real Madridot irányító Zinedine Zidane szerint taktikailag tökéletes teljesítményt nyújtott csapata. „Hittünk magunkban és abban, amit csinálunk. Lehet, hogy a PSG ma nem nyújtott túl jó teljesítményt, de ehhez az is kellett, hogy mi nagyon jól játszottunk” – foglalta össze a párizsi mérkőzést Zidane.

A másik keddi párharcban a Liverpool idegenbeli 5-0-s győzelmével formalitássá tette a hazai visszavágót az FC Porto ellen, így Jürgen Klopp vezetőedző azt is megtehetette, hogy legjobbját, az egyiptomi Mohamed Szalaht pihentette a hétvégi, Manchester United elleni bajnoki rangadó előtt. „Jó érzés, nagyon jó érzés. Tudom, mennyit vártak erre a szurkolók” – mondta Klopp a 0-0-val záruló visszavágó utáni sajtótájékoztatón arra utalva, hogy a Liverpool kilenc év után először jutott negyeddöntőbe a legrangosabb európai kupasorozatban. Hozzátette, a következő körben nehéz mérkőzésre számít, ugyanis hét kiváló csapat közül fognak ellenfelet kapni. „Ennek ellenére nem lehet más célunk, mint bekerülni az elődöntőbe” – jelentette ki a német edző.

A negyeddöntő sorsolását jövő pénteken tartják a svájci Nyonban.

Pontosítás

A Népújság 2018. február 28-i számában, a Czibalmos Ferenc Attila aláírásával megjelent *Farkas Éva lett volna a Bajnokok, Élspörtölők, Sportbarátok Klubja meghívottja* című írásban sajnálatos módon hibás állítás van. Ugyanis Farkas Éva többszörös gyorskorcsolya-bajnok 1948 és 1952 között az újonnan létrehozott Testnevelési Középiskola (S.M.T.C.F.) tanulója volt, és ott is érettségizett 1952-ben.

A Bolyai iskola 1948-tól a 2-es számú Magyar Tannyelvű Fiúliceum nevet viselte, majd 1952-től Iosif Ranghet Magyar Tannyelvű Fiúliceum a neve. 1956-ban kapta meg a Bolyai Farkas nevet. Tehát Farkas Éva nem végezhetett a Bo-

lyai Farkas Elméleti Líceum sportszakán, ahogy az írásban szerepel.

Itt a Sportbarátok Klubja kedvelőinek és a sporttörténetek íróinak a figyelmébe ajánlom a Népújság 2007. június 25-i számában a Bálint Zsombor által megjelentetett, Volt egyszer egy testnevelési technikum című cikket. Ebből sok minden kiderül az intézményről – többek között az is, hogy Farkas Éva ebben az iskolában végzett, érettségizett, és hogy a Bolyai iskola sportpályája építését mi, az iskola tanulói kétkezi munkákkal, önkéntesen segítették. A Bolyai líceum csak örökölte a kész pályát és öltözt. Ezt az öltözőre feltett emléktábla (ha nem vették le) is igazolja.

Iszlai Tibor

Simona Halep szemet vetett az egymillió dolláros különdíjra

A női profi teniszvezők (WTA) világranglistáját vezető Simona Halep szemet vetett a kaliforniai Indian Wellsben zajló WTA-torna egymillió dolláros különdíjára, amelyet annak a versenyzőnek ajánlottak fel a szervezők, aki mind egyesben, mind pedig párosban képes megszerezni a győzelmet – tájékoztat a WTA honlapja.

A női egyes első helyén kiemelt Halep Irina Beguval indul párosban a kaliforniai tornán, akinek az oldalán idén megszerezte Sencsenben első páros WTA-tornagyőzelmét. Az első fordulóban a Nicole Melichar–Květa Peschke amerikai–cseh duó lesz az ellenfelük.

Az idei verseny első helyén kiemelt párosa a Jelena Vesznjina–Je-

katyerina Makarova címvédő duó.

A párosok versenyében az ötödik helyen emelték ki a Monica Niculescu–Andrea Hlaváčková párost, akikre azonban már az első fordulóban rendkívül nehéz mérkőzés vár a cseh Plisková ikrek, Karolína és Kristýna ellen.

További két román játékos van a torna páros versenyének főtábláján: Raluca Olaru az ukrán Olha Szavcsuk oldalán a Katerina Bondarenko (Ukrajna)–Aleksandra Krunic (Szerbia) páros ellen kezd, míg Mihaela Buzărnescu kemény nyitómérkőzés vár a francia Alize Cornet oldalán, amennyiben a hatodik helyen kiemelt Barbora Krejčíková–Kateřina Siniaková cseh páros ellen lépnek pályára.

Európai focikörkép

* *Angol Premier Liga, 28. forduló:* Arsenal – Manchester City 0-3; 29. forduló: Burnley – Everton 2-1, Leicester – Bournemouth 1-1, Southampton – Stoke 0-0, Swansea – West Ham United 4-1, Tottenham – Huddersfield 2-0, Watford – West Bromwich 1-0, Liverpool – Newcastle United 2-0, Brighton & Hove Albion – Arsenal 2-1, Manchester City – Chelsea 1-0, Crystal Palace – Manchester United 2-3. *Az élsorozat:* 1. Manchester City 78 pont, 2. Manchester United 62, 3. Liverpool 60.

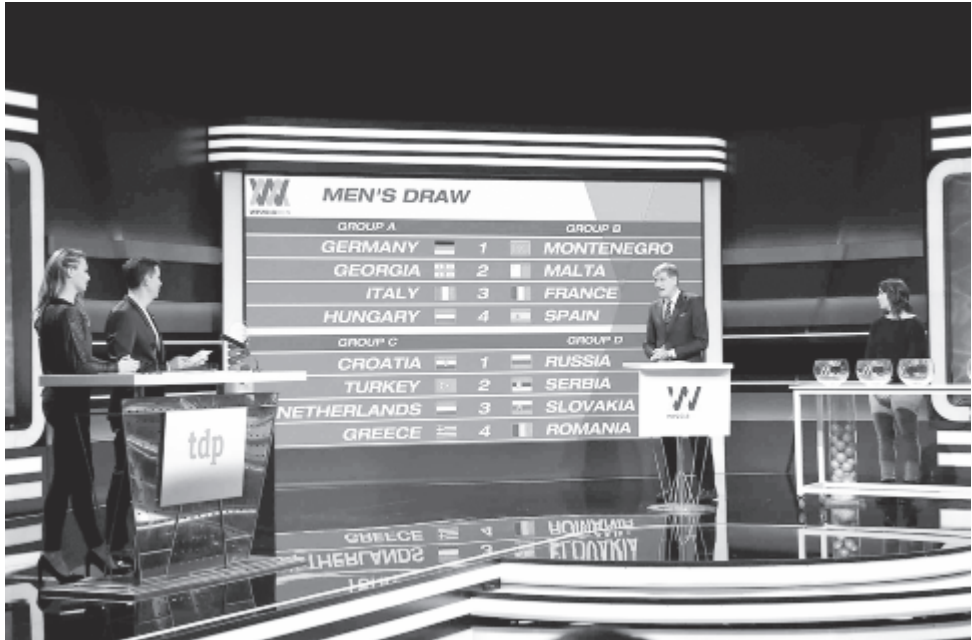
* *Spanyol Primera División, 26. forduló:* Athletic Bilbao – Valencia 1-1, Getafe – Deportivo La Coruna 3-0, Málaga – Sevilla 0-1, Atlético Madrid – Leganés 4-0, Eibar – Villarreal 1-0, Betis – Real Sociedad 0-0, Las Palmas – Barcelona 1-1, Alavés – Levante 1-0; 27. forduló: Villarreal – Girona 0-2, Sevilla – Athletic Bilbao 2-0, Deportivo La Coruna – Eibar 1-1, Leganés – Málaga 2-0, Real Madrid – Getafe 3-1, Levante – Espanyol 1-1, Barcelona – Atlético Madrid 1-0, Real Sociedad – Alavés 2-1, Valencia – Betis 2-0, Celta Vigo – Las Palmas 2-1. *Az élsorozat:* 1. Barcelona 69 pont, 2. Atlético Madrid 61, 3. Real Madrid 54.

* *Olasz Serie A, 27. forduló:* SPAL – Bologna 1-0, Lazio – Juventus 0-1, Napoli – AS Roma 2-4. *Az élsorozat:* 1. Napoli 69 pont, 2. Juventus 68, 3. AS Roma 53.

* *Német Bundesliga, 25. forduló:* Mönchengladbach – Werder Bremen 2-2, Schalke 04 – Hertha BSC 1-0, Eintracht Frankfurt – Hannover 96 1-0, Augsburg – Hoffenheim 0-2, Hamburger SV – Mainz 0-0, Wolfsburg – Bayer Leverkusen 1-2, RB Leipzig – Borussia Dortmund 1-1, 1. FC Köln – VfB Stuttgart 2-3, Freiburg – Bayern München 0-4. *Az élsorozat:* 1. Bayern München 63 pont, 2. Schalke 04 43, 3. Borussia Dortmund 42.

* *Francia Ligue 1, 28. forduló:* Nice – Lille 2-1, AS Monaco – Bordeaux 2-1, Troyes – Paris St. Germain 0-2, St. Etienne – Dijon 2-2, Metz – Toulouse 1-1, Amiens SC – Stade Rennes 0-2, Angers – Guingamp 3-0, Caen – Strasbourg 2-0, Montpellier HSC – Lyon 1-1, Olympique Marseille – Nantes 1-1. *Az élsorozat:* 1. Paris St. Germain 74 pont, 2. AS Monaco 60, 3. Olympique Marseille 56.

Kisorsolták a vízilabda-Eb csoportbeosztásait

A magyar férfívízilabda-válogatott az olimpiai bronzérmes olaszokkal, a román az Eb-győztes szerbekkel, míg a magyar női csapat többek között a házigazda Spanyolországgal került egy csoportba a júliusi Európa-bajnokságon.

A magyar válogatott mindkét nemnél az első kalapból várta a szerdai sorsolást: a férfiak Németországgal, Georgiával és Olaszországgal, míg az Eb-címvédő nők a B csoportban Szerbiával, Oroszországgal, Spanyolországgal, Törökországgal és Németországgal mérkőznek majd. A román férficsapat

Szerbiával, Oroszországgal és Szlovákiával került össze. A barcelonai ceremónia kalapjait az előző, 2016-os belgrádi Eb végeredménye alapján alakították ki – a férfiaknál így kerülhetett például a világbajnok Horvátország, valamint az olimpiai bronzérmes Olaszország csak a második kalapba.

A férfitorán 16 válogatott szerepel, a négycsapatos csoportok győztesei egyből a negyeddöntőbe jutnak, míg a második-harmadik helyezettek keresztbe játszanak a nyolc közé kerülésért.

A nőknél 12 csapat indul, a két hatos csoportból az első négy-négy jut a negyeddöntőbe. Az Európa-bajnokságot július 14. és 28. között rendezik a katalán városban.

A sorsolás eredménye

Az Európa-bajnokság férfitornájának csoportbeosztása:

- * **A csoport:** Németország, Georgia, Olaszország, **MAGYARORSZÁG**
- * **B csoport:** Montenegró, Málta, Franciaország, Spanyolország
- * **C csoport:** Horvátország, Törökország, Hollandia, Görögország
- * **D csoport:** Oroszország, Szerbia, Szlovákia, **ROMÁNIA**

A női torna csoportbeosztása:

- * **A csoport:** Izrael, Hollandia, Franciaország, Görögország, Horvátország, Olaszország
- * **B csoport:** Szerbia, Oroszország, **MAGYARORSZÁG**, Spanyolország, Németország

Közzelény

A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal

emlékezteti a magán- és jogi személyeket, hogy a 2018. évre szóló épület-, terület- és gépjárműadó befizetésének első határideje 2018. március 31-e.

Azok az adófizetők, aki az épület-, terület- és gépjárműadó egész évre szóló, teljes összegét **2018. március 31-ig** befizetik, **10 százalékos kedvezményben** részesülnek.

A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatalban a helyi adókat készpénzben és bankkártyával is ki lehet fizetni, a magánszemélyek a Tudor negyedbeli adóbegyűjtő központban is fizethetnek, további lehetőség a ghiseul.ro kínálta elektronikus befizetés.

A jogi személyeknek lehetőségük vagy áttekinteni a pénzügyi nyilvántartásban szereplő adókötelezettségeket, és elektronikus úton bankkártyával befizetni az adót a www.targumures.ro honlapon a Globalpay applikáció révén, ha előzetesen azonosítót igényelnek.

Emlékeztetjük az adófizetőket, hogy **az épületek felértékeléséről szóló jelentéseket 2018. március 31-ig kell benyújtani.**

A helyi adókkal és illetékekkel kapcsolatos valamennyi pénzügyi nyomtatványt, a szükséges iratokat, a befizetésekhez rendelt IBAN-számlákat megtalálják az intézmény www.tirgumures.ro honlapján.

Szővérfi László ügyvezető igazgató

Műemléket az örökkévalóságnak

„A múltat nem lehet tőlünk elvenni. De az csak akkor a miénk, ha ismerjük.”

Az Örökségünk őrei verseny negyedik hónapjában járva, mi, a Telekiek Unokái csapat, visszatekintve az eddigiekre, napról napra megérthetjük, tapasztalhatjuk, hogy az eltelt hónapok során folytatott munka nem volt hiábavaló. Életek változhattak, emberek indulhattak el egy jobb irányba, s csapatunkból is egy összetartó közösség formálódhatott a csapatmunka összetartó erejének köszönhetően.

Szívet melengető érzést nyújt számunkra, hogy egy kis segítséget nyújthattunk az érdektelenné váló világ múltra vetülő nézőpontjának változtatásában.

Isten segítségével, elégedetten és megnyugvással zárhattunk egy újabb hónapot, amelyben nap mint nap mi is közelebb hozhattuk társadalmunkat ahhoz, hogy elinduljunk egy új úton, a megbecsülés felé, mely a jó irányba visz.

Csapatunk igyekezete idén is az, hogy minél többet tudjunk megtenni a gergyeszegi református templom és a Teleki-kastély megőrzésének érdekében, minél több személyt vonva be küzdelmünkbe.

A verseny alatt megérthettük, hogy köteleességünk és emberi joguk megtanulni, megőrizni, tanítani és továbbadni a ránk hagyott örökségeket. Diákseregünk megakarta mutatni az embereknek, hogy a szép külsőt nem csak a tévék képernyőjén kell keresni, s talán, ha megtudnák, hogy még mi minden rejlik a műemlékek szemet gyönyörködtető látványa mögött, a társadalom lelkében is felgyúlna a szikra. Ezt a szikrát pedig csak akkor lehet eljuttatni az emberekhez, ha ott kopogunk, ahol megtaláljuk őket. Csapatunk igyekezete nem abban találtatott meg, hogy hirdetések keretén belül keressük az embereket, ezért mi magunk leptük meg az érdeklődőket.

Csapatunk néhány tagja Hajdu Zoltán tanár úr támogatásával személyesen vitte el a Telekiek Unokái hírnevét a környező országok magyarlakta területeire, Magyarországra és Szlovákiába. Első meglátogatott helyszínük a Debreceni Református Kollégium volt, ahol az iskola tanárainak és diákjainak bemutathatták a versenyt, az eddigi munkáinkat és a további célkitűzéseket.

Mindezek mellett lehetőség nyílt arra, hogy a Debreceni FM 90 Campus Rádió vendégei lehessenek s a Telekiek Unokái már a debreceni Hajdú-Bihari Naplóban is megjelentek. A Napló az Örökségünk őrei programot mutatja be, a csapat tevékenységét, amelyet a gergyeszegi református templom és Teleki-kastély védelme érdekében tettek.

Debrecen után a rimaszombati (Felvidék, Szlovákia) Tompa Mihály Református Gimnázium következett, ahová a Szlovák TV rimaszombati kirendeltsége is ellátogatott, hogy interjút vehessenek a lelkes fiataloktól.

A külföldi iskolák mellett csapatunk többi tagja hazai iskolákat látogatott meg, többek között a Gyulakuti Általános Iskola, az Elektromaros Szakközépiskola, a Bolyai Farkas Elméleti Líceum és a Tudor Vladimirescu Általános Iskola diákjainak tarthattak bemutatót a műemlékekről.

A csapattagok mindegyik helyen bemutathatták a gergyeszegi református templom és Teleki-kastély történelmét, majd az Örökségünk őrei programon belül eddig végzett műemlékvédelmi munkájukat.

Az ember önmagában képtelen maradandóvá tenni az élet szépségeit.

Sosem szabad megállni úton a cél felé. Mert ez a cél sosem lesz teljesen elért és ez a munka teljesen befejezett. Ez az élet nagy körforgása. Mindennap te is hozzá kell tégynél valamit, hogy utódaidnak továbbadhasd azokat a csodákat, melyek korunkban láthatók és őrizhetők. A generációk szemét fel kell nyitni, hiszen joguk van harcolni.

Műemléket építünk az örökkévalóságnak. És ahogy minden királynak kell egy örökös, úgy sem a gergyeszegi református templom, sem a Teleki-kastély nem maradhat védelmező nélkül.

Az Örökségünk őrei – Fogadj örökbe! program végéhez egyre közelebb kerülve csapatszellemlünkben egyre inkább tudatosul, hogy nem tehetünk mindig nagy dolgokat, képességeinkhez mérten sem, hiszen minden kis dolog, az aprócska részletek, az egyes alkotóelemek teszik ki az egészet, s csak ezeken keresztül haladhatunk előbbre, egy fényesebb jövőbe.

Varga Krisztina

Halvédelmi övezetek

A Maros Megyei Horgász- és Vadászegyesület szakértői az egyesület gondozásában álló patakok és folyók egyes szakaszain, az év bizonyos időszakában halvédelmi övezeteket jelöltek ki azért, hogy ezzel is védjék a halfajokat és segítsék természetes szaporodásukat.

Telettétési zóna
Tilos a horgászat november 1. és március 15. között.

A Maroson – a disznajói Maros-hídtól felfele 300 méteren a Maros-kanyarig
A Maroson – Marosvécsen a vízlépcső felett 2000 méteren a kavicsmosóig
A Maroson – Szászrégen övezetében 1600 méteren (a Görgény-patak torkolatától 500 méterre a szászrégeni vízlépcsőig)
A Maroson – Várhegyen 500 méteren – a labdarúgó pályától számítva lefelé és felfele 250-250 méteren
A Maroson – Maroskeresztúron (a vegyi kombinát mögött – 1400 méteren – a gázvezeték 250 méterre a vasúti hídig
A Maroson – Malomfalván 1300 méteren a közúti híd és a gyűrűs híd között
A Maroson – Marosgezsén a vasúti hídtól számítva le- és felfele 500-500 méteren

Fajvédelmi (biológiai szempontok miatt védett) zóna
Tilos a horgászás egész évben (a Ratosnya-patak kivételével).
A Ratosnya-patakon – a gát alatt az alagút bejáratától a befolyásig szeptember 15. és június 1. között – galócvédelmi zóna
A Maroson – Szalárd és András telep (Andrenyásza) között 5000 méteren (a szalárdi híd és az andrenyásza lengőhíd között) – galócvédelmi zóna – Maros Völgye Nemzeti Park
A Maroson – Galonyán a borzai hídtól le és fel 300-300 méteren
A Maroson – Petelén a petelei kanyartól 700 méteren (450 m lefelé és 250 méter felfelé)
A Maroson – Sárpatakon – a gázcsőtől 400 méteren (200-200 méter le- és felfelé)
A Sár-patakon – Sárpatak övezetében 2,5 km-en (a sárpataki tótól a Maros torkolatáig)
A Maroson – Várhegyen – a gázvezeték 600 méteren (400 méter felfelé és 200 méter lefelé)
A Szabadi-patakon – Marosszentannán 570 méteren (a Maros torkolatától felfelé a gázvezetékig)
A Maroson – Marosvásárhelyen a régi gát felett, ideértve a holtágat is (a sziget mögött)
A Csejdi-patakon (a Maros torkolatától felfelé az első kanyarig 680 méter) – 500 méteren (a gát felett a kompig)
A Maroson – Marosvásárhelyen a régi gát felett 500 méteren a vízelvezető csatornáig
A Maroson – Marosvásárhelyen az új gát felett 600 méteren a második kőgátig
A Maroson – Malomfalva, erdőalja zóna – 1600 méteren a malomfalvi hídtól a vízlépcső vízesésig
A Maroson – Kutyfalván – 500 méteren a hőerőmű gátja alatt
A Maroson – Maroskecén 1600 méteren (800-800 méteren le- és felfele a maroskecei kanyartól)
A Kis-Küküllőn – Erdőszentgyörgyön – 550 méteren (a közúti hídtól a bőzdőfalu tó csatornájának torkolatáig)
A Kis-Küküllőn – Erdőszentgyörgyön – 200 méteren a vasúti hídtól lefele.

A kifogható halfajok és vízi állatok méretei – az orrától a farokúszó végéig

Balin, avat (Aspius aspius) 30 cm	Pettyes busa, novac (Hypophthalmichthys nobilis) 40 cm
Bodorka, babușcă (Rutilus rutilus) 15 cm	Szélhajtó küsz, oblete (Alburnus alburnus) 12 cm
Karikakeszeg, batcă (Blicca bjoerkna) 15 cm	Dévérkeszeg, plătica (Abramis brama) 25 cm
Csapósügér, biban (Perca fluviatilis) 12 cm	Szivárványos pisztráng, păstrăv curcubeu (Oncorhynchus mykiss) 20 cm
Ponty, crap (Cyprinus carpio) 35 cm	Pataki pisztráng, păstrăv fântânel (Salvelinus fontinalis) 20 cm
Ezüstkárász, caras (Carassius auratus) 15 cm	Sebes pisztráng, păstrav indigen (Salmo trutta fario) 25 cm
Széles kárász, caracudă (Carassius carassius) 17 cm	Vörösszárnýú keszeg, roșioară (Scardinius erythrophthalmus) 15 cm
Lapos keszeg, cosac (Abramis sp.) 25 cm	Fehér busa, sânger (Hypophthalmichthys molitrix) 40 cm
Amur, cosaș (Ctenopharyngodon idella) 40 cm	Paduc, scobar (Chondostroma nasos) 20 cm
Fejes domolykó, clean (Leuciscus cephalus) 25 cm	Harcsa, somn (Silurus glanis) 50 cm
Nagy maréna, coregon (Coregonus sp.) 22 cm	Sellő, șalău (Stizostedion sp.) 40 cm
Német bucó, fusar (Aspro streber) 12 cm	Csuka, știuca (Esox lucius) 40 cm
Compó, lin (Tinca tinca) 25 cm	Jászkeszeg, văduvița (Leuciscus idus) 30 cm
Szilvaorrú keszeg, morunaș (Vimba vimba) 25 cm	Békák, broaște (Rana sp.) 30g/db
Márna, mreană (Barbus barbus) 27 cm	Folyami rákok, raci (Astacus sp.) 9 cm
Lila márna, mreană vânătă (Barbus barbus) 18 cm	Folyami kagyló, scoică de râu (Unio pictorum) 8 cm

2017-ben a folyóvizekbe telepített halak
A horgászegyesület meghatározott kvóta szerint kötelezően gondoskodik a halfajok újratelepítéséről, szaporításáról. 2017-ben a következő mennyiségben és helyeken engedtek szabadon kicsi halakat:

Csuka	2017. április 24-én	Sárpatak – Marosszentanna	5000 darab
Pisztráng	2017. április 28.	Galonya-patak, Ratosnya-patak	20.000 db
Pisztráng	2017. május 16.	Ratosnya	10.000 db
Ponty	2017. június 26.	Maroscsapó – Marosludas	400 db
Compó	2017. június 27.	Marosszentanna – holtág – Malomfalva	100 kg
Ponty	2017. június 28.	Radnót – Marosludas	545 db
Ponty	2017. július 5.	Marosszentanna	450 db
Egynyaras ponty	2017. október 11.	Marosszentanna	900 kg
Összesen: 1000 kg/36.395 darab.			

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

KERÉKPÁR-ÖSSZESZERELŐ MŰHELYBE (Marosvásár-hely) jó közügyességű és műszaki beállítottságú MUNKATÁRSA-KAT keresünk. A munkafázisokat betanítjuk. Tel. 0265/261-806, e-mail-cím: info@neuzer.ro (19848)

A PC HOUSE RAKTÁRI DOLGOZÓT alkalmaz áru előkészíté-sére és csomagolására. Amit kínálunk: biztos és kiemelkedő jöve-delem. Az önéletrajzokat kérjük e-mailben a jobs@multiplan.ro címre elküldeni vagy személyesen a cég székhelyére, a Maros utca 17. szám alá benyújtani. Érdeklődni a 0265/313-888-as telefonszá-mon. (sz.-l)

A VILA BRAN CLUB (Töröcsvár, Brassó) alkalmaz tapasztalattal rendelkező: ANIMÁTORT gyermekek számára, SZAKÁCSOT, BÁROSOT, PINCÉRT, MOSOGATÓT és SZOBALÁNYT. Tel. 0722-268-866. (61031)

A TORDAI CÉG alkalmaz hús- és hentesáruüzletébe ELADÓ-NÓT. Tel. 0744-681-130. (19902-I)

BUCSINON található vendégházba HÁZVEZETŐT keresünk. Fi-zetés 3000 lej, házaspárok előnyben. Tel. 0745-696-055. (19886-I)

ALKALMAZUNK SZAKÁCSOT, SEGÉDSZAKÁCSOT, MO-SOGATÓT, SZOBALÁNYT. Tel. 0770-183-799. (19886-I)

TÁPGYÁRTÁSSAL, valamint SZÁRNYASTENYÉSZTÉSSEL FOGLALKOZÓ CÉG keres RAKODÓMUNKÁST, ELÁRUSÍ-TÓT, RAKTÁROSOT, ZSÁKOLÓT, B és C kategóriás jogosítvány-nyal rendelkező SOFÓRT (szakmai tanúsítvánnyal rendelkezők előnyben). Tel. 0725-578-030. (sz.-l)

ȘTEFANIA javasasszony bioenergiát használva a bőjti időszakban imával és szentelményekkel dolgozik Marosvásárhelyen. Az egyház által is elismert, a legsikeresebb a lelki problémák megoldásában. Leveszi az átkot, a rontást, feloldja a kötéseket, kibékíti a szétváltakat, segít alkoholizmus, csontfájdalom, megmagyarázhatatlan hasfájdalom, epilepszia, idegbaj, családi viták esetén, segít a magán- és üzleti életben stb. A bándi Anita köszöni, hogy Ștefania segítségével együtt lehet kedvesével. János Régenből halás, hogy megszabadult a rontástól és ismét jövedelmező az üzlete. Az eredmény 100%-osan garantált. Hívják bizalommal a **0743-854-205**-ös telefonszámon. (Fizetett hirdetés: 7195)

KLARA gyógyító és javasasszony a legerősebb szerekekkel, a legnagyobb gyógyító erővel, a leghatásosabb gyógyírekkel segít Önnek. Kötéseket, átkokat old fel, segít impotencia, alkoholizmus, epilepszia, psoriasis, depresszió esetén, kibékíti a szétvált családokat, cégeket ment meg a csódtól, sikert visz a házhoz és nyereségessé teszi a vállalkozást. 100%-osan garantálja, hogy megoldja problémáját. Köszönetnyilvánítások: Corina Ákosfalváról köszöni Klara asszonynak, hogy ismét együtt lehet férjével 3 évnyi távollét után; András Marosvásárhelyről halás, hogy ismét sikeres a magánélete és üzlete; Erika Régenből köszöni, hogy Klara asszony segítségével megszabadult a kötéstől, átoktól és sikeresen férjhez ment; Gyöngyi Marosvásárhelyről halás, mert megszabadult a depressziótól, élete rendbe jött; János Dicsőből köszöni, hogy kigyógyult az alkoholizmusból. Akinek problémája van, hívja bizalommal Klara javasasszonyt. **Tel. 0755-270-381.** (Fizetett hirdetés: mp.)

A Maros Megyei Horgász- és Vadászegyesület 2018-as díjai

Az egyesület alapszabályzatának 5. cikkelye alapján 2018-ban a következő sporthorgászati díjszabásokat határozták meg:

Az egyesület tagjainak:
Felnőttek – 40 lej
Nyugdíjasok/háborús veteránok/enyhén fogyatékosak – 30 lej
Tanulók/diákok – 20 lej
14 év alatti gyerekek, valamint súlyos fogyatékkal élők – 10 lej (adminisztrációs díj)
Másodlagos láttamozás (sík- vagy hegyvidéki vizen való horgászásért) – 20 lej
Az őrzéshez és a horgászalaphoz való hozzájárulás díja 40 lej. A 14 év alattiak és a súlyosan fogyatékosak kivételével minden egyesületi tagnak kötelező befizetni. Új tagoknak a tagsági könyv ára 5 lej.

Nem tagoknak:
1 napos horgászengedély – 50 lej
7 napos horgászengedély – 100 lej
3 hónapos horgászengedély – 200 lej
1 éves horgászengedély – 300 lej

A horgászati szabályok megsértését és/vagy a környezetszennyezést a következő telefonszámokon lehet jelezni az illetékes hatóságoknak, személyeknek:

Az egyesület vezetősége – ajvpsmures@yahoo.com – 0265-267-621-es telefonszámon.
Az egyesület ellenőrző testülete: Szabó Jenő – 0757-223-734-es telefonszámon.
Rendőrség, csendőrség – cabinet@jandarmeria.ro – 0265-254-455-ös telefonszámon.
Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség – office@apmms.anpm.ro – 0265-314-984-es; 0265-314-987-es telefonszámokon.
Környezetvédelmi Őrség – cjmures@gnm.ro – 0265-315-007-es, 0265-314-987-es telefonszámokon.
Maros Vízügyi Hatóság – dispecer@dam.rowater.ro – 0265-261-303-as; 0737-166-735-ös telefonszámo-
kon.
Az Országos Halászati és Horgászati Ügynökség (ANPA) – laszlo.bartha@anpa.ro – 0747-287-466-os te-
lefonszámon.
A 112-es sürgősségi hívószámon.

A Nyárádkarácsoni Polgármesteri Hivatal Fő út 166. szám alatti székhelyén 2018. március 23-án 10 órakor nyilvános árverést hirdet a Nyárádkarácsoni Polgármesteri Hivatal tulajdonában levő legelők bérbeadására. Az árverésen azok a magán- és jogi személyek vehetnek részt, akik megfelelnek az előírásoknak. Bővebb felvilágosítás a hivatalban, a 0265/332-112-es telefonszámon vagy a www.e-primarii.ro/primariacraciunesti weboldalon.

MEDJUGORJEI ZARÁNDOKLAT:
2018. április 9-14., ára: 160 euró.
Lelki vezető: T. Hajlák Attila-István.
Érdeklődni lehet a 0742-698-166-os telefonszámon. (sz.-l)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ 3 szobás, I. osztályú tömb-házlakás + garázs. Tel. 0742-143-933. (sz.-l)

ELADÓ tűzifa. Tel. 0746-189-919. (6930)

KEMÉNY tűzifa eladó. Tel. 0742-866-258. (7031)

KEMÉNY tűzifa eladó. Tel. 0744-159-621. (7031)

GYERTYÁNFA eladó. Tel. 0749-707-713. (7158)

MINDENFÉLE

KÉSZÍTÜNK, szerelünk: külső mű-anyag redőnyöket, szalagfüggönyö-
ket, harmonikaajtókat, termopán PVC-nyílászárókat, szűnyoghálókat. Tel. 0744-121-714, 0265/218-321. (6801)

LÉPCSŐHÁZFESTÉST vállalok. Tel. 0746-854-850. (7223)

TETŐT FEDÜNK cseréppel vagy Lindab lemezzel, teraszt készítünk fából, és vállalunk bármilyen kis javí-tást. Nyugdíjasoknak 15% kedvez-mény. Tel. 0758-639-258. (7187-I)

IDŐS HÖLGY (89 éves) mellé gon-dozót keresek. Nem ágyban fekvő, nincs különösebb betegsége. Jelen-tkezést a 0265/215-415-ös telefon-számon várok. (7257-I)

MEGEMLÉKEZÉS

Isten akaratát megértve, szívünkben mély fájdalommal emlékezünk március 8-án **NAGYLAKE ÁKOSRA**. Három éve, hogy szerető szíve utolsót dobant, fiatal teste örökre megpihent. Sohasem halványul szívünk-ben emléked, soha nem szűnik meg lelkünk gyásza érted. Nyugalma legyen csendes, drága emléke áldott! Bánatos szerettei. (7160)

Egy pillanat, és mindennek vége, olyan gyorsan távoztál a végtelenségbe. Maradt a bánat, szerető szívünkben az örök fájdalom, de emléked elkísér egy életen át. Soha el nem múló fájdalommal emlékezünk március 8-án a körtvélyfájai **PORTIK FERENCZRE** halá-lának 2. évfordulóján. Áldott, szép emléket egy életen át szívünkben őrizzük. Bánatos felesége, leánya, veje, két unokája és azok, akik őt szerették. Nyugodjál békében! (7237-I)

Megállt egy nemes szív, mely értünk dobogott, s pihen az áldott kéz, mely értünk dolgozott. Számunkra te nem leszel halott, örökké élsz, mint a csillagok. Fájdalommal emlékezünk a gernyeszegi **VAJDA DEZSÓ-RE** halálának negyedik évfordulóján. Emléked szí-vünkben őrizzük. Felesége, gyermekei és unokái. (7246)

Tíz éve, március 8-án távozott közülünk **KIRIZSÁN JÁNOS** építőmester. Emlékét szere-tettel megőrizzük. Családja. (7260-I)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal, de Isten aka-ratában megnyugodva tudatjuk, hogy a szeretett édesapa, nagy-apa, testvér, rokon és jó barát, id. **SÁRKÁNY ZOLTÁN** 70 éves korában letette földi ter-heit. Temetése március 8-án 13 órakor lesz a pókai ravatalozóból, református szertartás szerint. Búcsúzik Margitka és a család. (7239-I)

Egy váratlan percben az élet véget ért, mint a vihar a rózsát tépte szét. Az élet csendesen megy tovább, fájó emléked elkísér bennünket egy életen át. Megrendült szívvel tudatjuk, hogy a drága jó édesanya, nagy-mama, dédmama, **BARABÁS MARGIT** egrestői lakos életének 77. évé-ben, 2018. március 6-án eltávo-zott közülünk. Temetése 2018. március 8-án 13 órakor lesz az egrestői temetőben. Búcsúzik tőle szerető lánya, Ibolya, veje, András, unokái: Enikő, Ibike, Ildikó családjukkal együtt és a hat kis unoka. Nyugodjál békében, drága jó mamánk! (7259-I)

Tiéd a csend, a nyugalom, miénk a könny, a fájdalom. Akartál te még annyi jót és szépet, de szorgos kezűd örökre megpihent. Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett testvér, **BARABÁS MARGIT** született Birton egrestői lakos drága jó szíve életének 77. évében 2018. már-cius 6-án megszűnt dobogni. Áldott, szép emléket, amíg élünk, szívünkben őrizzük. Testvérei: Róza, Gizi, Laci családjukkal együtt. Nyugodjál békében, drága jó testvérünk! (7259-I)

Mély fájdalommal, de Isten aka-ratában megnyugodva tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagy-mama, nagynéni, jó rokon és is-merős, özv. **SIKLÓDI PIROSKA** 68 éves korában letette földi ter-heit. Temetése március 8-án 13 órakor lesz a remeteszegi ravata-lozóból, katolikus szertartás sze-rint. Búcsúzik leánya és családja, valamint a Demeter család. (sz.-l)

RÉSZVÉTNYILVÁNÍTÁS

Semmi nem olyan fájdalmas az életben, mint az elválás a szeretett személytől. Osztozunk kollégánk, Kántor András fájdalmában, és mély együtt-érzésünket fejezzük ezekben a szomorú percekben, amikor drága **ÉDESAPJÁTÓL** bú-csúzik. Őszinte részvételünk a gyászoló családnak. A Gedeon Richter Románia Rt. munkaközössége. (sz.-l)

Mélyen együttérzünk kollé-gánkkal, Sárkány Zoltánnal szeretett **ÉDESAPJA** elvesztése okozta mély fájdalmában. Nyugodjon békében! Őszinte részvételünk a gyászoló családnak. A Gedeon Richter Románia Rt. munkaközössége. (sz.-l)

**MAGYAR ÜGY.
MAGYAR VÁLASZTÁS.**

**REGISZTRÁLJON ÉS SZAVAZZON!
MI SEGÍTÜNK: 0800-444-666**

www.regisztracio.ro

evangelizációs istentiszteletek a magyar baptista imaházban

MAROSVÁSÁRHELYEN
Tudor Vladimirescu u. 50. sz.

REMÉNY

2018. MÁRCIUS 7-11.

szombat 19.00 órától
vasárnap 17.00 órától

AZ ÉLETRE

Szeretettel várunk!

"A reménység pedig nem szégyenít meg"

Róm 5,5

RexoGold
a te zálogházad

Str. Frantz Liszt nr. 11
Telefon: 0265 - 25.11.11
Mobil: 0748 - 25.11.11
www.rexogold.ro

NON STOP
állunk rendelkezésedre!

14 napra látható termékek csak szemeltető fellegűk

FONTOS TELEFONSZÁMOK

- Romtelecom-tudakozó
 - információ - 118-932
 - általános - 118-800
- Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112
- Rendőrség - 0265/202-305
- SMURD (betegekkel kapcsolatos információk) - 0265/210-110
- Sürgősségi szolgálat:
 - gyermekeknek - 0265/210-177
 - 0265/212-304
 - 0265/312 436
 - 0265/250-120
 - 0265/263 351
- Optolens szemsebészet - 0265/263-351
- Mamed - 0265/250-344
- járóbeteg-rendelő: - 0756-468-658
- 0729-024-380
- Labor - 0751-114-307
- e-mail: marmed@marmed.ro, www.marmed.ro
- Dora Optics - 0733-553-976
- Dora Medicals - 0265/212-971
- Radiológia, echográfia - 0265/222-446
- Dr. Jeremias István - 0722-885-851
- Lézerakupunktúra - 0265/263-021
- Emma vendéglő, hidegtájak készítése - 0265/266-801
- Prefektúra - 0365/400-401
- RDS-RCS - 0365/400-404
- Áramszolgáltató vállalat
 - vidék - 0800-801-929
 - 0265/269-667
 - Delgaz Grid - 0265/200-928
 - 0800/800 928
- Aquaserv:
 - hideg víz-csatoma - 0265/215-702
 - közönségszolgálat - 0265/208-888
 - központ - 0265/208-800
 - 08008 208-888
- Fogyasztóvédelmi hivatal - 0265/254-625
- Vasútállomás - 0265/236-284
- Távolsági buszállomás - 0265/237-774
- Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás
- Nemzetközi halottszállítás - 0265/215-119
- 0744-282-710
- Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865
- koporsók, kellékek, - 0745-606-215
- koszorúk - 0745-606-269
- és halottszállítás - 0745-609-830
- Melinda temetkezés - 0741-615-661
- Onesti tér 12. sz., a Litoral mögött, teljes körű szolgáltatás - 0740-263-907
- 0265/311-862
- Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442
- 0265/262-907
- Thomas Hux sofőriskola - 0741-235-239
- 0365/882-842
- Üveg-tűkör szerelése, házhoz szállítás - 0265/248-430

Utazási irodák

- MAORI turisztikai iroda - 0365/440-528
- www.maori.ro e-mail: info@maori.ro
- Transervice - 0265/216-242
- World Travel Shop - 0265/216-768
- turisztikai iroda - 0265/269-900
- Bálint-Trans - 0745-611-999
- 9-17 ó. - 0265/255-092
- Intertours - 0265/264-011
- Royal GTS - 0265/269-308
- 0731-898-989
- Hu 0036-306-053-753
- Family Holiday - 0365/449-833
- 0749-922-887
- Thomas Hux utazási iroda - 0365/882-842
- 0772-068-684

Múltányos reklámdíj fejében

állandó szereplője lehet

a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak.

Várjuk jelentkezését

a 0265/268 854-es telefonon.

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
- szőnyegmosás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

Marosvásárhely 88,12 Szovéta 102,12

r . a . d . i . o

Gaga

Reghin 84,72 Sighisova 104,32

Március 8. alkalmából

*minden hölgynek egészséget, boldogságot
és vágyaik teljesülését kívánjuk.*

Legyen életük örömteli, szép, mint a tavasz!

**A városi közszállítási társulás
vezetősége**

LAM, hiteles megoldások!

LAM
MICROCREDIT-MIKROHITEL

tel.: 0265-220-099
www.lammikrohitel.ro

A Marosvásárhelyi Helyi Tanács alárendeltségébe tartozó

Marosvásárhelyi Idősothton

versenyvizsgát szervez egy ápolói állás elfoglalására,
meghatározatlan időre.

Követelmények:

- középfokú végzettség
- ápolói képzettség (engedélyezett tanfolyam)

A versenyvizsgára az idősothton Marosvásárhely, Zsidó Vértanúk utca 29-31. szám alatti épületében kerül sor: április 11-én 10 órakor az írásbeli vizsga, majd április 17-én 10 órakor a gyakorlati vizsga.

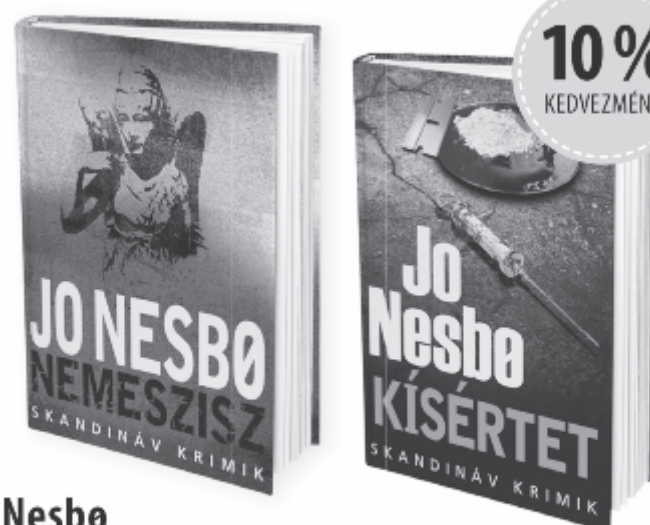
A beiratkozási iratsomót az idősothton székhelyén lehet benyújtani március 30-án 10 óráig. A részvételi feltételek, a szükséges iratok listája és a könyvészet az idősothton székhelyén és a www.tirgumures.ro honlapon tanulmányozhatók.

Bővebb felvilágosítás a 0365/404-480-as telefonszámon, 107-es mellék, 8-14 óra között, a helyszínen. Kapcsolattartó Carmen Bocicor.
Dr. Anca Mariela Florea igazgató

GUTENBERG
KÖNYVESBOLT

animus

**Márciusban díszhelyen
- ANIMUS KIADÓ**

10 %
KEDVEZMÉNY

Jo Nesbø
SKANDINÁV KRIMIK
Gutenberg Könyvesboltok

Csikszere: Petőfi Sándor utca 4. sz., tel.: 0752-031310 gutenbergkonyvesboltcsikszere.ro

Szekelyudvarhely: Márton Áron tér 8. sz., tel.: 0752-032201 gutenbergkonyvesboltsekegyudvarhely.ro

Marosvásárhely: Rózsa tér 57. sz., tel.: 0752-032950 gutenbergkonyvesboltmarosvarhely.ro